

DRAUGAS

PERIODICALS
September 19, 2003
Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 19, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-18-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 182
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Sporto naujienos.
2 psl.

Lietuvos prezidentas
Rolandas Paksas
Gruzijos prezidentui
padovanavo 1965 m.
sukurtą kino filmą
„Niekas nenorėjo
mirti“, kur Lietuvos
partizanai įvardijami
kaip banditai, rašo
Edmundas Simanaitis.
3 psl.

„Bičiulystė“ kviečia
susipažinti: kompanija
„VRK Construction, Inc.“
4 psl.

„Draugo“ lietuviukai.
5 psl.

Švedijos sostinė buvo
okupavę lietuviai –
rusų žurnalistas giria...
6 psl.

Mirė Mažosios Lietuvos
veikėja Eva Labutytė.
8 psl.

Sportas

* Netoli Orlando (JAV),
Kisimi mieste, vykusiose pa-
saulio krepšinio veteranų pi-
rmenybėse Lietuvos krepšinio
veteranų komanda „Kamanės“
(45 metų ir vyresnių amžiaus
grupėje) laimėjo visas 6 rungti-
nes ir tapo čempionėmis.

* Bratislavoje vykusiose
BMX dviračių Europos tau-
rės trečiojo ir ketvirtąjo ratų
varžybose puikiai pasirodė Lie-
tuvos atstovė Vilma Rimšaitė
— Šiaulių universiteto II kurso
studentė tapo abiejų ratų nuga-
lėtoja.

* Ketvirtadienį Vilniuje
įvyko Lietuvos tautinio olim-
pinio komiteto (LTOK) vykdo-
mojo komiteto posėdis, kuriame
LTOK prezidentas Arturas
Poviliūnas pasirašė Tarptautinio
olimpinio komiteto kvietimą
dalyvauti 2004 metų Atėnų
(Graikija) XXVIII olimpinėse
vasaros žaidynėse. A. Poviliū-
nas pasidžiaugė, jog Lietuva
jau turi 13 individualių sporto
šakų atstovų bei krepšininkus,
įvykdžiusius A grupės norma-
tyvus, ir dar apie 10 sportininkų
su B grupės krepšininkais ir at-
ėjancią olimpiadą. Neabejojama,
kad Lietuvos olimpiečių
gretos Atėnuose dar gerokai pa-
dides.

* JAV ambasadorius Lie-
tuvėje Stephen Mull prisi-
jungė prie didelio sveikintųjų
burio, Lietuvos vyrų krepšinio
rinktinei iškovojus Europos
auksą.

Naujausios žinios

* Seimo pirmininko vizi-
tas Kinijoje — pretekstas
susibūrimui dviem uos-
tamiesčiams.

* Uragano šėlsmui Va-
šingtono ruošiasi ir Lie-
tuvos diplomatai.

* „Mažieji nafta“ stei-
gia prekybos namus Lenki-
joje.

* Šiemet labiausiai bran-
go alkoholis, pigo — dra-
bužiai.

Katedros aikštėje šeiminkavo žmonės su negalia.

Saulius Venckaus (ELTA) nuotr.

Vilniuje — žmonių su negalia šventė

Vilnius, rugsėjo 18 d. (Elta)
— Ketvirtadienį Vilniuje, Ka-
tedros aikštėje, šurmuliavo vie-
na didžiausių iki šiol Lietuvoje
žmonių su negalia šventė „Tau,
Vilniau“, kurioje dalyvavo per
1,500 neįgalių žmonių iš visos
Lietuvos.

„Ačiū jums, kad mokate
džiaugtis gyvenimu, kurti,
mylėti. Džiaugiuosi, kad šian-

dien galime būti kartu čia, gra-
žiausioje Vilniaus vietoje, o ne
ten, kur niekas nemato. Tikiu,
kad ši graži šventė taps kasme-
tine tradicija“, šventės atidary-
me kalbėjo socialinės apsaugos
ir darbo ministrė Vilija Blinke-
vičiūtė.

Nuo vidurdienio iki vakaro
Katedros aikštėje vyko žmonių
su negalia darbų paroda-mugė

bei koncertai. Savo darbus rodė
bei pardavinėjo keramikai, me-
džio drožėjai, gėlininkai, tapyto-
jai, mezgėjos, pynėjai. Šventines
programas pristatė žmonių su
negalia kaimo kapelos, šokių,
muzikos, dainų, folkloro kolek-
tyvai, mėgėjų teatrai. Šventės
dalyviai ir žiūrovai dalyvavo
įvairiuose konkursuose, visi
buvo vaišiami kareivių koše.

Prezidentas turėtų atsargiau rinktis savo politinius bendrininkus

Vilnius, rugsėjo 18 d.
(BNS) — Buvęs prezidentas
Valdas Adamkus interviu Žinių
radiui ketvirtadienį, reaguodamas
į radikalios Lietuvos laisvės
sąjungos vadovo parlamen-
taro Vytauto Štusauskio
teiginį, esą Lietuvoje politikai
reaga samokslą prieš „tautos
prezidentą“ Rolandą Paksą,
teigė, kad vienas tokių politikų
yra pats V. Štusauskas, „pa-

garsėjęs savo antisemitiniais
pareiškimais ir necenzūriniais
išpuoliais“.

„Šis ponas visada buvo ir
liko už civilizuotos politikos ri-
bų“, sakė V. Adamkus.

Buvusio prezidento teigimu,
pavojų kelia ne V. Štusauskas,
bet jam išsakomas dabartinio
prezidento R. Pakso pritarimas.
„Mane nustebino ne V. Šus-
tausko pareiškimai, kuriame jis

Lietuvos premjerą ir Seimo
pirmininką lygina su (sovietinio
NKVD vadovu Lavrentijumi -
BNS) Berija, bet palanki pre-
zidento reakcija tokiam nekorek-
tiškam išpuoliui. To Lietuvos
politikoje dar nėra buvę. Aš pa-
tariau dabartiniam presiden-
tui daug atsargiau rinktis savo
politinius partnerius“, sakė V.
Adamkus.

Nukelta į 7 psl.

Moksleivių kūrinių papuošė kraštiečio vadovaujama ambasada JAV

Vašingtonas-Skuodas,
rugsėjo 18 d. (Elta) — Lietuvos
ambasados Vašingtone patal-
pas papuošė jaunųjų Skuodo
dailininkų kūrinių. Trečiądienį
čia buvo atidaryta Skuodo meno
mokyklos mokinių dailės darbų
paroda.

Ambasadoje rodomų darbų
autorai — 9-18 metų amžiaus
moksleiviai.

Parodos atidaryme dalyva-
vo ir kelios dešimtys Vašingtone
įsikūrusio Corcoran meno mu-
ziejaus narių.

Atidarant parodą, iš Skuodo
kilęs Lietuvos ambasadorius
JAV Vygaudas Užackas pasi-
pasižymėjo, kad mažų miestelių gy-
ventojai būriasi į bendruome-
nes, dalyvauja įvairių kolekty-
vų, užklasinio mokslo organiza-
cijų, įvairių klubų veikloje.

„Skuodo meno mokykla gali
būti pavyzdys kitiems šiek tiek
„apsnūdusiems“ miesteliams,
kad noras tobulėti, kurti ir ro-
dyti iniciatyvą nepriklauso nei
nuo miesto dydžio, nei nuo turि-
mų resursų. Nukelta į 7 psl.

Samurajų kardo kirčiai nutraukė Vokietijoje laimės ieškojusius lietuvių gyvybę

Vilnius, rugsėjo 18 d.
(BNS) — Vokietijoje studija-
vusi iš Panevėžio rajono kilusi
Rita Kripkauskaitė savo gimta-
dienio išvakarėse šią savaitę
buvo nužudyta japonų samurajų
kardu.

Antradienį pasaulio naujie-
nų agentūros išplatino Pfort-
zheim policijos pranešimą —
jaunas vyras užpuolė bendra-
darbes Nukelta į 7 psl.

JAV nori, kad 15-kos narių
JT Saugumo Taryba leistu dra-
giašalių pajėgų Irake suforma-
vimą, ir valstybės galečių skirti
daugiau karių bei pinigų padė-
ties Irake normalizavimui. Ta-
čiau Prancūzija, kuri buvo vie-
na griežčiausių karo Irake iri-
tikių, pageidauja konkretaus
Irako suvereniteto atkurimo
tvarkaraščio bei didesnio JT
vaidmens šiame procese.

Vašingtonas. Pentagonas
užsakė būsimai Irako kariuo-
mei 40,000 Kalašnikovo au-
tomatų po 59 dolerius už vieną,
pranešė šios žinybos atstovas
Walter Slocombe, atsisakęs
už naujų Irako karių struktū-
rų sudarymą. Jis pažymėjo, kad
pasirinktas „AK-7“, o ne ame-
rikiečių automatinis šautuvas
„M-16“ todėl, kad juo jau daug
naudojama Irake. „Visi ira-
kiečiai, vyresni kaip 12 metų,
moka išardyti ir surinkti šiuos
automatus užmerktomis aki-
mis, taip pat nebloginai šaudyti“,
sakė jis.

Kitty Hawk, North Caro-
lina. Uraganui „Isabel“ ketvir-

Kaimo mokyklų vaikai konkurse „Europa — tai mES“

Vilnius, rugsėjo 18 d.
(Elta) — Almos Adamkienės
labdaros ir paramos fondas su
„Fujifilm Lietuva“ rengia Lie-
tuvos kaimo moksleivių foto-
grafijos konkursą „Europa —
tai mES“. Konkurso dalyviai iš
35 kaimo vietovių mokyklų sa-
vo nuotraukomis pristatys savo
ir Lietuvos įvaizdį Europoje.

Fotografijos konkurso tiks-
las — paskatinti 10-17 metų
kaimo vietovių moksleivius ak-
tyviai domėtis šiuo metu Lie-
tuvėje vykstančiais įvykiais.
Pasak Labdaros ir paramos
fondo pirmininkės A. Adam-
kienės, kaimo vietovių mokslei-
vių fotografijos konkurso dar-
bai prisidės prie gražesnės ir
perspektyvesnės Lietuvos Eu-
ropoje ateities kūrimo. Mokslei-
vių nuotraukos taip pat suteiks
puikią galimybę pamatyti, kaip
vaikai vertina svarbiausius įvy-
kius bei ateities perspektyvas
Lietuvai įstojus į Europos bend-
riją.

„Fujifilm Lietuva“ genera-
linis direktorius Edmundas Tra-
dišauskas išreiškė viltį, kad
pažintis su fotografija šiemis
vaikams taps pirmuoju žings-
niu kuriant šeimos, mokyklos,
savo gimtinės istorijos albumą.

Fotografijos konkursas
„Europa — tai mES“ vyks
dviem ratais. I rato metu kiek-
vienoje iš 35 projekte dalyvau-
jančių mokyklų susiburs 10
moksleivių kurybinė grupė,
kuri iki šių metų pabaigos, pa-
dedami mokytojų ir profesiona-
lių fotografų, fotografuos pasi-
rinkta Europos tema. Kiek-
vienai iš šių grupių „Fujifilm
Lietuva“ padovanos po fotoapa-
ratą, knygą „Fotografu ABC“ ir
fotojuostelių. Nukelta į 7 psl.

„Fujifilm Lietuva“ generalinis direktorius Edmundas Tradišauskas ir lab-
daros bei paramos fondo pirmininke Alma Adamkienė.

Algirdas Sabaliauskas (ELTA) nuotr.

Neteisėtai įsigyti sklypai mainomi į menkaverčius daiktus

Vilnius, rugsėjo 18 d.
(BNS) — Finansų ministerija ti-
ria teisinį mechanizmą, pade-
dantį abejotinais būdais skly-
pus įsigijusiems žemvaldžiams
atsisakyti savo nuosavybės, su-
darant fiktyvias mainų sutar-
tis.

„Dabar mes gilinamės, kuo
remiantis žemės sklypų mainų
sutarčių sudaromos. Kai tai iš-
siaiškinsime, iš karto mėginsi-
me taisyti padėtį. Seimo prašy-
sime, jeigu reikės, keisti įsta-
tymą, tai padaryti skubos tvar-
ka. Jeigu teks taisyti ministro
įsakymą ar kitus poįstatymi-
nius aktus, tai padarysime irgi
greitai“, ketvirtadienį Seime
per vyriausybės valandą parla-
mentarus informavo finansų
ministrė Dalia Grybauskaitė.

Šią savaitę žiniasklaida
pranešė, kad pastaruoju metu
padaugejo atvejai, kada žemės
sklypai yra mainomi į pagal
vertę nelygiavertius daiktus:
muzikos instrumentus, motoro-
lerius, buitines apyvokos tech-
niką, žemės ūkio produktus.
Teigiama, kad tokiu būdu

nuosavybė bando atsikratyti tie
žemės turėtojai, kurie jau įsigijo
apeinant įstatymus ar kitais
abejotiniais būdais.

Notarai tokias mainų sutar-
tis tvirtina, nes jas sudaryti lei-
džia žemės ūkio paskirties že-
mės įsigijimo laikinasis įstaty-
mas.

Specialiųjų tyrimų tarnybos
teigimu, šiuo metu yra atlieka-
ma 14 ikiteisminių tyrimų,
susijusių su žemės nuosavybės
teisių atkūrimu, areštuota apie
70 sklypų, kai kuriems asme-
nims apribotos teisės į nuosavy-
bę. Kelioms dešimtims valsty-
bės pareigūnų pareikšti itari-
mai dėl piktnaudžiavimo tarny-
bine padėtimi ar dokumentų
klasztojimo, keliasdešimt parei-
gūnų buvo atleisti iš darbo ar iš-
ėjo savo noru.

Premjero sudaryta darbo
grupe, patikrinusi dešimties ap-
skričių viršininkų administra-
cijų pareigūnus, iki rugsėjo pra-
džios jau nustatė 1,026 tarnau-
tojus, kurie toliau bus tikrinami
dėl žemės sklypų įsigijimo teise-
tumo.

kad izraeliečiams turėtų būti
gėda taip trokšti jo mirties.
Laikraštis išspausdino šį inter-
viu praėjus šešioms dienoms po
to, kai tame pačiame leidinyje
buvo paskelbti visuomenės ap-
klauskos rezultatai, parodę, kad
37 proc. pageidautų, kad jis būtų
išstremtas iš valstybės. Apklausa
buvo atlikta Izraeliui paskel-
bus apie savo ketinimus „paša-
linti“ Y. Arafat.

„Ar jums negėda? Juk aš
buvau savo draugo Yitzhak Ra-
bin bendrininkas... ar jus tai
pamiršote?“, klausė Y. Arafat,
kalbedamas apie šios apklausos
rezultatus.

1993 m. tuometiniai Pales-
tinės išsivadavimo organizaci-
jos vadovas Yasser Arafat ir Iz-
raelio premjeras Yitzhak Rabin
pasirašė laikina Oslo taikos
susitarimą, vadovaudamiesi
principu „žeme už taiką“. Pa-
lestinčių sukilimas prasidėjo
2000 metais, kai kitose dery-
bose valstybėms nepavyko pa-
siekti nuolatinio susitarimo.

ARTIMIEJI RYTAI

Jeruzalė. Palestinos savi-
valdos vadovas Yasser Arafat
ketvirtadienį interviu didžiau-
siam Izraelio laikraščiu
„Yedioth Ahronoth“ pareiškė,

SPORTO

APŽVALGA

ŽVILGSNIS Į 1939-UOSIUS METUS

Šiomis dienomis pasaulio spauda, rašydama apie Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės laimėjimą Švedijoje, nepamiršta senųjų laikų, kuomet Lietuva buvo sugriebusi auksą 1937 m. Rygoje ir 1939 m. Kaune. Ir Lietuvos laikraščiai, kurie anksčiau dažnai nelabai noredavo tų laimėjimų minėti, taip pat pradėjo jais didžiulius. Šie laimėjimai sužymėti ir Europos krepšinio vadovybės — „FIBA Europe“ internetinėje svetainėje, taigi mūsų laikams sunku to nematyti.

Ypač daugelio mūsų dar atmintyje užsilikusi Lietuvos vyrų pergalė Kaune. Tai buvo pirmosios rungtynės neseniai pastatytoje sporto halėje gegužės 22 d. Tose rungtynėse lietuviai susitiko su latviais, kurie buvo pralaimėję pirmąsias Europos krepšinio pirmenybes. Ir keista, kad ir jos, kaip šiemet, buvo laimėtos labai sunkiai, tik vieno taško persvara: 37–36. Lemiama minutą paskutinę rungtynių minutę padarė JAV olimpinės komandos narys Pranas Lubinas.

E. Šulaitis

Tolimesni susitikimai buvo žymiai lengvesni ir lietuviai krepšininkai, kurių eilėse pirmuoju smūkiu grojo iš Amerikos atvykę mūsų tautiečiai, iš eilės įveikė Estiją 33–14, Lenkiją 46–18, Prancūziją 47–18, Vengriją 78–15, Suomiją rekordine pasekme — 112–9 ir paskutinę dieną Italiją 48–15. Beje, varžės 8 valstybių rinktinės ir buvo rungtyniaujama taškų sistema. Daugiausia taškų lietuviams pirmenybėse pelnė P. Lubinas — 96, po jo — V. Budriūnas ir M. Ruzgys — po 75.

Idomu, kad latviai po šios Lietuvos vyrų pergalės tarpautinei krepšinio federacijai įteikė skundą, nes Lietuvai atstovavo per aukštą žaidėjas — P. Lubinas, kuris, pagal dabartinius standartus su 198 cm ūgiu dar būtų gana žemas centro puolėjas. Tačiau federacija, nors simboliškai latvius pripažino kaip „riboto ūgio“ nugalėtojus, tą valdą iš statistikos išbraukė ir dabar ten figūruoja vien Lietuvos vardas.

Naujieji Europos čempionai — Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės žaidėjai — iškilmingai pasveikinti Kauno Santakoje.

TREČIASIS AUKSINIS KREPŠINIO TROFĖJUS SPINDĖS KAUNE

Šalia daugiau kaip prieš šešis dešimtmečius krepšinio iškovotų apdovanojimų Lietuvos sporto muziejuje ketinama eksponuoti ir sekmadienį vyrų krepšinio rinktinės laimėtą Europos čempionų taurę.

Europos krepšinio čempionė Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė buvo tapusi 1937-aisiais ir 1939-aisiais. Pastarosiomis dienomis sporto aistruoliai aktyviau pradėjo lankyti Lietuvos sporto muziejų, kur saugomi originalūs tų metų trofėjai. Latvijoje gauti atminimo medaliai ir istorinės profesionaliausių ano metų krepšinio meistrų nuotraukos, autografai.

Lietuvos sporto muziejus įsikūręs arti Kauno Santakos parko, kur pirmadienį vyko Europos krepšinio čempionų susitikimas.

Pasibaigus krepšinininkų pagerbimo ceremonijai, minios žmonių iš parko plūdo pro Sporto muziejų. Kai kurie jaunuoliai panorėję pamatyti krepšinio ekspoziciją, tačiau pirmadienį muziejus nedirbo.

Muziejuje šiuo metu eksponuojami visi svarbiausi Lietuvos krepšinininkų laimėjimai, atskiras stendas skirtas ir pirmosios nepriklausomybės laikotarpio krepšiniui. Daugiausia lankytojų dėmesio su-

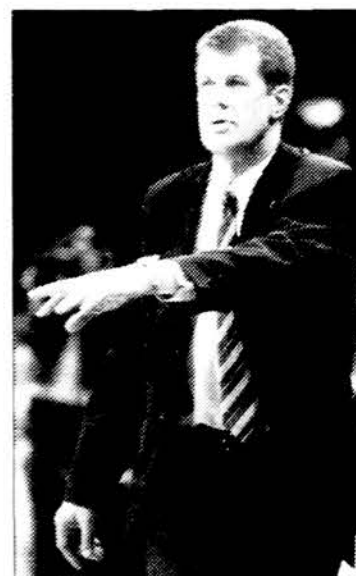
laukia sidabro spalvos taurė, kuri Lietuvos sportininkams įteikta Rygoje, greta jos — tuometinio Latvijos prezidento atminimo lėkštė ir po dvejų metų naujutelaitėje Kauno sporto halėje iškovota, Lietuvos herbu ir gintaro gabalieliais puošta, masyvi čempionų skrynja.

„Tuo metu krepšinininkai negaudavo medalių. Tiesa, Latvijoje visi komandų žaidėjai gavo specialius dalyvių ženklukus. Vienas jų eksponuojamas ir Sporto muziejuje“, — sakė muziejaus direktorius Arvydas Jakštas.

Sporto muziejaus vadovas sako stengsis artimiausiu metu gausinti nepriklausomos Lietuvos krepšinio ekspoziciją.

„Turime tiek eksponatų, kad visi netilptų 200 kvadratinį metrų ekspozicijų saleje. Turime net sąsiuvinį su visų to metų čempionų autografais, daugybę nuotraukų. Lietuvos čempionatų medalių, kitokių apdovanojimų“, — sakė muziejaus vadovas.

Jau dabar muziejaus direktorius sako pradėjęs rūpintis, kad greta svarbiausių Lietuvos krepšinininkų iškovotų trofėjų (Europos čempionų taurės ir skrynios, Eurolygos čempionų taurės kopijos, Tarpžemyninės V. Džonso

Lietuvos krepšinio rinktinės treneris Antanas Sireika. (Elta) nuotr.

taurės ir kt.) bent trumpam muziejuje atsidurtų ir sekmadienį Stokholme iškovota taurė, ir bent vienas auksinis medalis.

„Nebus lengva juos gauti, bet stengsimės, kad kiekvienas sporto mėgėjas iš arti galėtų pamatyti tai, kas pirmadienį matė Santakoje ar sekmadienio vakarą televizijos ekrane“, — žadėjo Lietuvos sporto muziejaus vadovas.

Lietuvos krepšinio federacijos vadovai informavo, kad šiuo metu taurė saugoma Lietuvos krepšinio rinktinės rinkimo fonde. Svarstoma, kur vėliau turėtų stovėti trofėjai, neatmetama galimybė taurę eksponuoti Lietuvos Sporto muziejuje.

(BNS)

R. DRAZDAUSKAITĖ DISKVALIFIKUOTA DVEJIEMS METAMS

Daug žadanti Lietuvos lengvaatletė 22 metų šiaulietė Rasa Drazdauskaitė už draudžiamų dopingo preparatų vartojimą diskvalifikuota dvejimms metams. Tokia bausmė jai skyrė Lietuvos Lengvosios atletikos federacijos (LLAF) drausmės komisija, atsizvelgusi į Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos (IAAF) rekomendacijas.

Sportininkės treneris Čes-

lovas Kundrotas gali būti pašalintas iš Lietuvos rinktinės bėgimų vyriausiojo trenerio pareigų.

Šių metų Europos jaunimo (iki 23 metų) 1500 m bėgimo vicečempionė įkliuvo dopingo kontroles pareigūnams patikrinus ją liepos mėnesį ne varžybų metu Bydgoščiūje (Lenkija). Lietuvos organizme aptikta draudžiamų preparatų stanozolo pėdsakai. Tai pa-

tvirtino ir vėliau ištirtas B mėginy.

Sportininkė neigė sąmoningai vartojusi draudžiamus preparatus, o trenerio teigimu, begikė vartojusi JAV pagamintus maisto papildus, kurie galbūt turėjo dopingui priskiriamų priemaišų. Begikė bausmės laikas bus skaičiuojamas nuo rugpjūčio 13 dienos, kai sustabdyta jos varžybine veikla. (Elta)

TARP 300 GERIAUSIŲJŲ — IR DVI LIETUVĖS

Geriausiu pasaulio tenisinių žaidėjų, kurį rugšėjo 8 d. paskelbė Moterų teniso asociacija (WTA), 17-metės lietuvė Aurelija Misevičiūtė (14,25 tšk.) užima 619-ąją (buvo 633), o Eglė Petrauskaitė (2,25) — 1044-ąją (1048) vietas. Iš viso klasifikuota 1110 tenisinių žaidėjų.

Prieš dvi savaites klaipe-

dietė A. Misevičiūtė buvo 294-ta, o vilnietė L. Stanciūtė — 324-ta.

Naujausiam WTA vertinime Edita Liachovičiūtė (14,25 tšk.) užima 619-ąją (buvo 633), o Eglė Petrauskaitė (2,25) — 1044-ąją (1048) vietas. Iš viso klasifikuota 1110 tenisinių žaidėjų.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES PRISIMINIMAS

Kaip jau buvo trumpai pranešta, rugsėjo 6 d. suėjo penkeri metai nuo „Lituanicos“ futbolo klubo žymiojo futbolininko ir darbuotojo Jono Žukausko mirties. Šiai sukakčiai prisiminti rugsėjo 6 d. Pal. J. Matulaučia misijos

bažnyčioje, Lemonte buvo atnašautos šv. Mišios.

Šio, daug klubo veikloje nusipelnusio, vyro liudi ne vien tik jo žmona Irena, sūnus — Linas ir Tomas su šeimomis bei kiti artimieji, bet ir gausi futbolo megeju šeima.

EUROPOS KREPŠINIO PIRMENYBĖSE LIETUVIAI ĮMETĖ DAUGIAUSIA TAŠKŲ

Lietuvos rinktinė pirmenybėse ne tik laimėjo savo grupėje pirmą vietą, bet ir įmetė daugiausia taškų, o praleido — mažiausiai. Lietuvos santykius 279–224. Tuo

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštą	\$55.00		

Vyriausioji redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Kruplis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsundamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuoziru. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-pastas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave., Ste. 516

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — SIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DR. TOMAS ZUBINAS

DANTŲ GYDYTOJAS

4560 W. 103rd St.,

Oak Lawn, IL 60453

Tel. 708-423-5155.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už

prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti

angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Tel. 708-422-8260.

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Tadas Petrys.

TADAS PETRYS — IRKLUOTOJAS CALIFORNIJOJE

Tadas Petrys, dr. Ricardo ir Dalios Petrių, gyvenančių San Jose, CA, sūnus, yra labai aktyvus irklavimo sporte.

Tadas gimė Berwyn, IL, prieš 30 metų, užaugo gerokai per 6 metų aukščio Californijoje. Universitetą baigė U.C. Berkeley, kur studijuodamas įsijungė į studentų irklavimą, eiles ir pamego šį sportą. Po mokslo užbaigimo trumpai buvo nutraukęs dalyvavimą irklavime, bet, ištaisęs geram darbe Oakland, CA, vel pradėjo irkluoti ir dalyvauti varžybose lenktynėse visoje Amerikoje.

Varžybose dalyvauja asmeniskai ir atstovauja „U.S. National Rowers Masters“ lygai.

Rugpjūčio 22-24 d. dalyvavo „U.S. National Rowers Masters Championship“ var-

žybose Sacramento, CA, kur laimėjo 4 aukso medalius. Dalyvavo irklavime iš visos Amerikos, bet Tadas ir jo irkluojamos valtyys su draugais skynė pergalės. Aukso medalius gavo, irklavęs vienas (singlė), dvejetu ir dviejose ketvertuose skirtingų kategorijų lenktynėse.

Paskutines lenktynes ir aukso medalio įteikimą stebėjo tėvai iš San Jose, sesutė Karina ir močiutė Ona Petrienė iš St. Petersburg, FL, besisvečiuojanti sūnaus Ricardo ir Dalios gražioje, tarp Californijos kalnelių, namuose.

Linkime Tadui geriausias sėkmės, kad ateityje galeto dalyvauti olimpinėse žaidynėse.

Elena Jasaitienė

ŽIAURUS OKUPACIJOS NOSTALGIJOS NUSIKALTIMAS

EDMUNDAS SIMANAITIS

Apie prezidento R. Pakso apsisprendimo motyvus vykti į Kaukazą, o ne į JT Generalinės Asamblėjos sesiją New Yorke ar į Stokholmą, žinia sklaidoma pateikė kontraversiškų vertinimų. Švedijoje mūsų šaukieji krepšininkai, laimėdami aukšą, drauge atliko ir svarbų politinį darbą, gerokai aplenkdami, politikus, — išgarsino Lietuvą ir patvirtino tautos siekių teisingumą ne tik valstybinio saugumo srityje, bet ir sporto arenoje. Antrosios Respublikos metais susigrąžintas auksas. Okupacijos metais to padaryti nebuvo galima. Okupantas naudodavosi mūsų talentingų sportininkų pasiekimais, tačiau kategoriškai draudė kelti Lietuvos Respublikos vėliavą ar giedoti Lietuvos himną.

Tačiau griekime prie prezidento kelionės į Kaukazą. Gausia, okupanto represijas patyrusią, tautos dalį bei kitus pilietinės savigarbos nepraradusius tėvyninius sudomins prezidento palydos pasiimtos reprezentacinės dovanos. Gruzijos prezidentui E. Ševarnadzei buvo padovanotas, gausybę sovietmečio apdovanojimų pelnęs, talentingo režisieriaus V. Žalakevičiaus 1965 m. sukurta filmas „Niekas nenorėjo mirti“ (toliau NNM). Neverta spelioti, ar taip buvo prezidento patarėjų sumanyma, ar paties valstybės vadovo neapsisprendimas.

Trečiojo tūkstantmečio pradžioje jau tik pavieniai užkietėję sovietikai dar vis mėgina neigti buvus Stalino-Hitlerio sandėrį, kuriuo dvi didžiausios šio amžiaus valstybės grobėkės — Vokietija ir Sovietų Sąjunga — slapta pasidalijo nepriklausomų Europos valstybių teritorijas. Rytų kaimyni visada magėjo šį imperialistinį ciniško svetimų teritorijų grobimo aktą pa-

vaizduoti, kaip sinchroniškai vykusias „socialistines revoliucijas“ Baltijos valstybėse, pavergtų tautų savanorišką atsisakymą nepriklausomybės ir laisvo gyvenimo. Beje, toks noras kai kuriems Rusijos Dūmos politikams dar ir šiandien neduoda ramybės. Ir visai neseniai 17 nacionalbolševikų, prisirakinusiu traukinio vagonė vykstančiame per Lietuvą į Rytprūsius, tokį siekį patvirtino teatralizuota protesto akcija. Jiems Lietuva — ne valstybė, o tik imperijos gubernija.

NNM buvo viena iš daugelio gėdingų niekšybė ir sunkių nusikaltimų žmonijai bei tarptautinei teisei dengiančių skraistų, nuasta neabejotinai talentinga menininko ranka. Šiame rašinyje nesimama vertinti to filmo herojų įkūnijusių artistų arba aktorių profesinio meistriškumo ar išliekamosios NNM meninės vertės. Beje, žinomi NNM herojai — artistai D. Banionis ir R. Adomaitis, prezidento viešnagės metu buvo Tuilisyje.

V. Žalakevičius rašė: „Scenarijuje vaizduojama tik viena iš kovojančių pusių — broliai Lokiai. Jų drama, jų žodžiai ir darbai yra pasakojimo objektas. Tie, kuriuos vadiname buržuaziais nacionalistais, teroristais, banditais, miškiniais, veikia scenarijuje kaip ardymo jėgą“ („Ekrano naujienos“, 1995.04.05).

Liko nepaminti dar viena jėga. Po antrosios sovietų okupacijos 1944–1945 metais Lietuvoje veikė 20 čekistinių Hitlerio sandėrį, kuriuo dvi didžiausios šio amžiaus valstybės grobėkės — Vokietija ir Sovietų Sąjunga — slapta pasidalijo nepriklausomų Europos valstybių teritorijas. Rytų kaimyni visada magėjo šį imperialistinį ciniško svetimų teritorijų grobimo aktą pa-

ES SIŪLO PALENGVINTĄ SIENOS PERĖJIMĄ PASIENIO GYVENTOJAMS

Noredama parodyti, kad Europos sąjungos plėtra nesukurs naujų sienų, ES netrukus pasiūlys naujomis savo kaimynams palengvintą sienos perėjimą pasienio gyventojams.

Rugsėjo 2 d. Europos Komisija pasiūlė, kad Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos ir kitų būsimų kaimynių pasienio gyventojai gautų specialias vietas, supaprastinančias kelionę pasienio srityse. Nauja vadinamoji vietos vieta taip pat būtų išduodama gyventojams, kurie turi giminių arba nekil-

nojamojo turto už naujos ES sienos. Tai taip pat palengvintų vadinamąsias komercines keliones tarp Lenkijos ir Ukrainos.

Pasak ES vizų ekspertės Lauros Korado, nauja viza skirsis nuo Šengeno vizos, kuri leidžia keliauti po visą Šengeno erdvę.

— Speciali viza bus paženklinta raide „L“. Tai reiškia vietos kelionė. Svarbu tai, kad viza galios tik pasienio ruože tos šalies, kur buvo išduota. Tai nebus Šengeno viza, su ja nebus galima keliauti per

Šengeno erdvę, — sakė Korado. Siūloma, kad naujoji viza būtų išduodama 1–5 metų laikotarpiui be mokesčio arba už labai nedidelį mokestį. Su tokia viza asmuo ES teritorijoje galėtų praleisti ilgiausiai savaitę, bet iš viso ne daugiau kaip tris mėnesius per pusmetį. Jis negalėtų nutolti nuo sienos per 50 km. Tokios vizos nebūtų atspauduojamos praktiniais sumetimais, nes pasienio gyventojai gali pereiti sieną ir kelių kartus per dieną. Tokį sušvelnintą patikrinimą kompensuotų išsamus vizos

prašanties asmens tapatybės patikrinimas ir apklausos, siekiant išsiaiškinti dažnų kelionių per sieną tikslą. Komisija sako, kad dėl naujų vizų buvo glaudžiai konsultuotasi su būsimosiomis kaimynėmis, kurios jau dabar turi palengvintą keliavimą per sieną tvarką. Bet vienas šios iniciatyvos tikslų yra bandyti naują vizą naudoti dabar veikiančias schemas. Tiesa, naujosios narės galės pakeiči naujosios įstatymų pagal vietos sąlygas, pvz., apribodamos kilometrą ir pan. Tokių vizų

prašanties asmens tapatybės patikrinimas ir apklausos, siekiant išsiaiškinti dažnų kelionių per sieną tikslą. Komisija sako, kad dėl naujų vizų buvo glaudžiai konsultuotasi su būsimosiomis kaimynėmis, kurios jau dabar turi palengvintą keliavimą per sieną tvarką. Bet vienas šios iniciatyvos tikslų yra bandyti naują vizą naudoti dabar veikiančias schemas. Tiesa, naujosios narės galės pakeiči naujosios įstatymų pagal vietos sąlygas, pvz., apribodamos kilometrą ir pan. Tokių vizų

prašanties asmens tapatybės patikrinimas ir apklausos, siekiant išsiaiškinti dažnų kelionių per sieną tikslą. Komisija sako, kad dėl naujų vizų buvo glaudžiai konsultuotasi su būsimosiomis kaimynėmis, kurios jau dabar turi palengvintą keliavimą per sieną tvarką. Bet vienas šios iniciatyvos tikslų yra bandyti naują vizą naudoti dabar veikiančias schemas. Tiesa, naujosios narės galės pakeiči naujosios įstatymų pagal vietos sąlygas, pvz., apribodamos kilometrą ir pan. Tokių vizų

prašanties asmens tapatybės patikrinimas ir apklausos, siekiant išsiaiškinti dažnų kelionių per sieną tikslą. Komisija sako, kad dėl naujų vizų buvo glaudžiai konsultuotasi su būsimosiomis kaimynėmis, kurios jau dabar turi palengvintą keliavimą per sieną tvarką. Bet vienas šios iniciatyvos tikslų yra bandyti naują vizą naudoti dabar veikiančias schemas. Tiesa, naujosios narės galės pakeiči naujosios įstatymų pagal vietos sąlygas, pvz., apribodamos kilometrą ir pan. Tokių vizų

nerieš tik Chorvatijos, Rumunijos ir Bulgarijos pasienio gyventojams, kuriems pakaks asmens pažymėjimo, tačiau asmens dokumente turės būti nurodyta, kad asmuo gyvena pasienyje. Dabar pasiūlymas bus pateiktas svarstyti ES narėms, kurios, kad įstatymas įsigaliotų dar turi jį patvirtinti. Komisija tikisi, kad nauja tvarka įsigalios kitų metų gegužės 1-ją.

Andrius Kunčina
Laisvosios Europos
Radijas

KAS APVERKS JŲ DALIĄ...

Sibiro tremties atminimui

Nr. 8

Pakeliui, etapų sustojimo vietose, prie išvėžtųjų iš Lietuvos prieglaudų rusų ir baltarusių. Pasitaikydavo ir kitų tautybių. Tačiau iki Maskvos dar, galima sakyti, buvo tikrai skaistykla...

Raudonosios Presnos kalėjime mūsų koloną „išformavo“ — suskirstė mažomis grupelėmis ir sukišo į skirtingas kameras. Kur uždare mane ir dar šešis lietuvius, daugiausia buvo rusai, o be jų — ukrainiečių ir gudų.

Vos įėjome į pasirinktą vietą, mus apspito pulkas bernų ir emė žūliai apžiūrėtinai, čiupinėti mūsų drabužius.

— Ei, družok, machniom!

— pasiūlė man rauplėto veido tipas, ant kurio dešinės rankos, virš riešo, buvo ištatuiruotas žodis „Vasia“, o po tuo žodžiu data — 1919. Aukštyn, link alkūnės — nuoga moteris. Ant kairiosios dirklų pervačia širdis, viršum širdies — vyno taure, o apačioje — trys kortos. Tatuiruotasis nesivaržė, dūmas, lyg ruošdamasis pirkti, čiupinėjo ir vartė mano švarko skėrną.

— Na, mainai? — paklausė ir tuoj pat atnešė man nuo narų apibrizgusiomis rankovėmis, nuvalkiotą, nuzulintą, taukuotą, kiauromis alkūnėmis švarką su viena metaline kariška saga.

Iš karto pamaniau, kad jis

juokauja, todėl vien nusišypsodavau ir šio biznio atsisakiau.

— Kvaili, ne aš, tai kitas atims! Vilks! Vis tiek tu jo neturėsi.

Nesulaukdamas, kol nusišypsodavau ir atiduosiu jam, paėmė už apykaklės ir ranka emė drabužį traukti žemyn. Jo bendrai apspito kitus mano tautiečius, „deredami“ jų drabužius. Prisimėnė įvykių Kauno kalėjime, ryžausi nusišypsoti. Su jais reikia griežtai, pagalvoju.

— Atsitrauk!

— Na, na! — suuzgė tasai, išgirdęs pikto balsą.

— Nenoriu aš nieko mainyti ir mainysiu! — kietai atšoviau.

— Tu jo vis tiek nevilkėsi!

— Vyrui, plešiai! — sušuko vienas atvykusiųjų, kurį du užgule laike, o trečiasis nuo

kojos traukė aulinį chromo batą. Tai pamatęs, užsidegiau pykčiu.

— Ak jūs niekšai! — sušukau pašokdamas ir dairydamsis, ką nutverti.

Taburečių čia nebuvo. Viešpaties kilnojamas baldas — ilgas suolas. Dirtelejau į jo kijas. Jos buvo plačios lentų netiko. Nei šiukšlių dėžės, nei parašos — nieko. Tada pribėgau prie plešiko, laikantį nūmąjį batą — ištraukiau jį iš rankų ir, nusitvėręs už aulio, emiau kultū „mainų“ mėgeju.

Nesitikejė staiga antpuolio, „pirkejai“ pirmą akimirka su mišio, bet, suprātę, kad juos puola vienui vienas žmogus, tuoj susigriebė ir visu tuntu užgriuvo mane.

Pasipylė kumščių kruša. Muše per galvą, veidą, tranke krūtinę, nugara.

— Vyrui, vyrui! Jie bailiai! — šaukiau mušamas ir muš-

damas juos batą. — Tik pulkime visi ir sudorosime!

Nuautasis čiupo vieną mušėiką už juosmens ir pabandė nutempti į šalį, bet buvo taip pavaisintas, kad tik susiritė ir — batą atsižadėjo.

Ji kamara įbėgo keturi prižiūrėtojai ir mane išgelbėjo: griebe porą smarkiausių, ištempė iš kameros ir, kol buvau tenai, atgal nesugrąžino.

Atsibudęs rytą pamaciau, kad švarkelio — neber! Nakčiai buvau juo užsiklojęs pečiais. Dabar ant manęs buvo užmestas tas pats palaikis apdaras, kurį vakar siule mai-puola vienui vienas žmogus, tuoj susigriebė ir visu tuntu užgriuvo mane.

Pasipylė kumščių kruša. Muše per galvą, veidą, tranke krūtinę, nugara.

— Vyrui, vyrui! Jie bailiai! — šaukiau mušamas ir muš-

DRAUGAS, 2003 m. rugsejo 19 d., penktadienis

3

Ses. Ona Mikailaitė

Lietuviški angelai

Lietuvių tautosakai būdingos pasakos apie kvailą velnią, kurį gudriai apstato lietuvis žemdirbių, ryšininkų. Be kaimo paramos aktyvus pasipriešinimas nebūtų išsilaikęs ištisą dešimtmetį. Labiausiai nekenciamas ir išjuokiamas buvo stribas, kaip parsi-davėlis, kaip tautos išgama, kaip nusikaltėlis, kaip okupanto taltinkas genocido akcijose.

Gimstant Sajūdžiui, kai jau sovietų ir nacių nusi-kalstamo suokalbio smulk-menos buvo plačiai paviešin-tos, kompartija pasitelkė ir istorikų: „Kova vyko tautos viduje. Antitarybinio ginkluo-to pogrindžio dalyviai lietuviai kovojo su lietuviais (...) nesu-klstume šį laikotarpį pava-dindami pilietiniu karu“ (is-torikų mokslo kandidatas, docentas S. Jegeravičius „Po-kario metų kancija“, „Tiesa“ Nr. 142, 1988.08.19). Tai dar vienas muilo burbulas apie „pilietinį karą“ okupacinės ka-rituomenės divizionais užtvind-ytame krašte.

NNM vienas iš svarbiau-sių tikslų — pavaizduoti kitų šalių žiurovui okupaciją ir genocido nusikaltimus, kaip taikią socialistinę revoliuciją ir pateikti sukilintą stribo pavaikslą. Vakaruose po II Pasaulinio karo gestapininkai ir kiti valstybinio teroro ir genocido organizatoriai, vykdytojai ir jų taltinkai buvo įvardyti tikraisiais vardais. Sovietijoje už tokius pačius

karą ir genocido nusikaltimus buvo dalijami ordinarai ir privi-legijos.

Lietuvos Politinių kalinių sąjungos V suvažiavimas, įvykęs 1995 m. lapkričio 26 d. Vil-niujė, kreipėsi laišku į „sovie-tinių metų meno ir kultūros žmones“. Jame rašoma, kad „pastaruoju metu gausėja liaupsių sovietmečiui, kolabo-rantams ir kitokiems okupan-tų pakalikams... Būdingas pa-vyzdys yra filmo „Niekas ne-norėjo mirti“ jubiliejaus mi-nėjimas. Šis filmas nutyli arba iškraipo esminius ginkluoto pasipriešinimo okupacijai bruo-zus, šmeižia partizanus ir pro-paguoja okupanto požiūrį. Iš-esmės — tai paskvilis... Skie-pyti nostalgiją kruvinai oku-pacijai yra nedora ir žema“.

Prezidentas galbūt nežino-jų šių faktų, galbūt... Jo pata-rėjai to negalėjo nežinoti. Gru-zijos prezidentas, priimdams dovaną, atsisakė tuo metu filmą žiūrėti.

Kodėl niekas iš Valstybės vadovo vizito rengėjų nepa-sirūpino kopija režisieriaus J. Vaitkaus sukurto filmo „Vie-nui vien“? Palyginimui — Lo-kių šeima ir Lukšių šeima, okupanto versija ir Nepri-klusomos valstybės meninin-ku požiūris į laisvės kovų ir Valstybės istoriją. Ar never-tęto svetingosios Gruzijos va-dovui dovanoti abu filmus — tepažiūri kaip sovietmečiu bu-vio puciama migla į akis sve-timšaliams (vietinių apgauti nepavyksta) ir kas dėjos iš tikrųjų?

Prezidentas galbūt nežino-jų šių faktų, galbūt... Jo pata-rėjai to negalėjo nežinoti. Gru-zijos prezidentas, priimdams dovaną, atsisakė tuo metu filmą žiūrėti.

Kodėl niekas iš Valstybės vadovo vizito rengėjų nepa-sirūpino kopija režisieriaus J. Vaitkaus sukurto filmo „Vie-nui vien“? Palyginimui — Lo-kių šeima ir Lukšių šeima, okupanto versija ir Nepri-klusomos valstybės meninin-ku požiūris į laisvės kovų ir Valstybės istoriją. Ar never-tęto svetingosios Gruzijos va-dovui dovanoti abu filmus — tepažiūri kaip sovietmečiu bu-vio puciama migla į akis sve-timšaliams (vietinių apgauti nepavyksta) ir kas dėjos iš tikrųjų?

Prezidentas galbūt nežino-jų šių faktų, galbūt... Jo pata-rėjai to negalėjo nežinoti. Gru-zijos prezidentas, priimdams dovaną, atsisakė tuo metu filmą žiūrėti.

Kodėl niekas iš Valstybės vadovo vizito rengėjų nepa-sirūpino kopija režisieriaus J. Vaitkaus sukurto filmo „Vie-nui vien“? Palyginimui — Lo-kių šeima ir Lukšių šeima, okupanto versija ir Nepri-klusomos valstybės meninin-ku požiūris į laisvės kovų ir Valstybės istoriją. Ar never-tęto svetingosios Gruzijos va-dovui dovanoti abu filmus — tepažiūri kaip sovietmečiu bu-vio puciama migla į akis sve-timšaliams (vietinių apgauti nepavyksta) ir kas dėjos iš tikrųjų?

Prezidentas galbūt nežino-jų šių faktų, galbūt... Jo pata-rėjai to negalėjo nežinoti. Gru-zijos prezidentas, priimdams dovaną, atsisakė tuo metu filmą žiūrėti.

Kodėl niekas iš Valstybės vadovo vizito rengėjų nepa-sirūpino kopija režisieriaus J. Vaitkaus sukurto filmo „Vie-nui vien“? Palyginimui — Lo-kių šeima ir Lukšių šeima, okupanto versija ir Nepri-klusomos valstybės meninin-ku požiūris į laisvės kovų ir Valstybės istoriją. Ar never-tęto svetingosios Gruzijos va-dovui dovanoti abu filmus — tepažiūri kaip sovietmečiu bu-vio puciama migla į akis sve-timšaliams (vietinių apgauti nepavyksta) ir kas dėjos iš tikrųjų?

Prezidentas galbūt nežino-jų šių faktų, galbūt... Jo pata-rėjai to negalėjo nežinoti. Gru-zijos prezidentas, priimdams dovaną, atsisakė tuo metu filmą žiūrėti.

rušys — paskiri chorai, pa-vydzdžiui, kerubinai supa Dievo sostą ir saugo dangaus karalystės vartus, serafimai — ugningieji angelai, kurie gieda Dievui garbes giesmes. Psal-mes kalba apie angelus, sau-gojančius žmones: „Juk jis pa-lieps savo angelams, kad sau-gotų tave, kur tik eitumei“ (Ps 91, 11). Senajame testamente netrūksta atvejų, kada ange-lai pasirodo žmonėms žmo-gišku pavidalu — Abraomui, Hagarai, Lotui, Mozei, Jozuei, Gideonui ir kitiems. Šiems, ypatingą vaidmenį Dievo pla-ne turėjusiems, asmenims an-gelai siūsti nurodyti, ko Die-vas iš jų nori. Angelai taip pat minimi kone visose Naujojo testamento knygos. Jezus kalba apie angelus kaip apie tikras, veiklias ir jam gerai žinomas dangiškas būtybes. Jie pasirodo svarbiais Jėzaus gyvenimo momentais. Angelai visuomet regi Dievo veidą ir drauge darbuojasi, saugodami žmones (Mt 18, 10). Nors jie nežino paskutiniojo Teismo dienos, tačiau jie dalyvaus to Teismo sprendimų vykdyme (Mt 24, 36; Mk 13, 39).

Pradiniais Bažnyčios gy-venimo amžiais patristinė lite-ratūra dažnai kalbėdavo apie angelus ir jų veiklą. Bažnyčios tėvai rašydavo apie angelus, nes tais amžiais tikėjimas dvasinėmis būtybėmis buvo plačiai paplitęs ir turėjo įvai-rių klaidamokslių priemaišas. Senovėje būta daug įvairių samprotavimų apie angelus. Persų Zoroastro religijoje an-gelai buvo žinomi ir gerbiami. Žydiškasis Talmudas tvirtino, jog kiekvienas žydas gim-damas gauna vienuolika tūk-santų angelų į jį saugoti. Vie-na pačių seniausių Turkijos šventovių skirta arkangelui Mykolui pagerbti. Šis turkai musulmonai jį laiko apdova-notu galia gydyti.

Šiuolaikiniam žmogui ver-ta susimąstyti apie angelus. Visai neseniai buvo nemadin-gas ir tiesiog nemandagu kal-bėti apie angelus. Tačiau pas-taruoju metu — gal paskuti-niuoju dešimtmečiu — angelų buvimas staiga tapo aktualus ir net populiarus! Išdvyo įvai-riausių angelų žinovų.

Angelais tvirtai tikėjo ir didelį pamaldumą į juos turėjo palaimintasis Popiežius Jonas XXIII, kurio ir krikšto vardas buvo Angelas. Jis savo sesu-telė rašė: „...artimai bendrauk su savo angelu sargu... Didele paguoda pajusti šį ypatingą sargą šalia. Šį kiekvieną mūsų žingsnio vadovą, slapčiausių mūsų veiksmų liudininko ar-tumą. Aš pats meldžiusi į sa-vo angela sargą penkis sykius per dieną...“

Angelais tvirtai tikėjo ir didelį pamaldumą į juos turėjo palaimintasis Popiežius Jonas XXIII, kurio ir krikšto vardas buvo Angelas. Jis savo sesu-telė rašė: „...artimai bendrauk su savo angelu sargu... Didele paguoda pajusti šį ypatingą sargą šalia. Šį kiekvieną mūsų žingsnio vadovą, slapčiausių mūsų veiksmų liudininko ar-tumą. Aš pats meldžiusi į sa-vo angela sargą penkis sykius per dieną...“

Angelais tvirtai tikėjo ir didelį pamaldumą į juos turėjo palaimintasis Popiežius Jonas XXIII, kurio ir krikšto vardas buvo Angelas. Jis savo sesu-telė rašė: „...artimai bendrauk su savo angelu sargu... Didele paguoda pajusti šį ypatingą sargą šalia. Šį kiekvieną mūsų žingsnio vadovą, slapčiausių mūsų veiksmų liudininko ar-tumą. Aš pats meldžiusi į sa-vo angela sargą penkis sykius per dieną...“

Angelais tvirtai tikėjo ir didelį pamaldumą į juos turėjo palaimintasis Popiežius Jonas XXIII, kurio ir krikšto vardas buvo Angelas. Jis savo sesu-telė rašė: „...artimai bendrauk su savo angelu sargu... Didele paguoda pajusti šį ypatingą sargą šalia. Šį kiekvieną mūsų žingsnio vadovą, slapčiausių mūsų veiksmų liudininko ar-tumą. Aš pats meldžiusi į sa-vo angela sargą penkis sykius per dieną...“

Angelais tvirtai tikėjo ir didelį pamaldumą į juos turėjo palaimintasis Popiežius Jonas XXIII, kurio ir krikšto vardas buvo Angelas. Jis savo sesu-telė rašė: „...artimai bendrauk su savo angelu sargu... Didele paguoda pajusti šį ypatingą sargą šalia. Šį kiekvieną mūsų žingsnio vadovą, slapčiausių mūsų veiksmų liudininko ar-tumą. Aš pats meldžiusi į sa-vo angela sargą penkis sykius per dieną...“

Angelais tvirtai tikėjo ir didelį pamaldumą į juos turėjo palaimintasis Popiežius Jonas XXIII, kurio ir krikšto vardas buvo Angelas. Jis savo sesu-telė rašė: „...artimai bendrauk su savo angelu sargu... Didele paguoda pajusti šį ypatingą sargą šalia. Šį kiekvieną mūsų žingsnio vadovą, slapčiausių mūsų veiksmų liudininko ar-tumą. Aš pats meldžiusi į sa-vo angela sargą penkis sykius per dieną...“

Angelais tvirtai tikėjo ir didelį pamaldumą į juos turėjo palaimintasis Popiežius Jonas XXIII, kurio ir krikšto vardas buvo Angelas. Jis savo sesu-telė rašė: „...artimai bendrauk su savo angelu sargu... Didele paguoda pajusti šį ypatingą sargą šalia. Šį kiekvieną mūsų žingsnio vadovą, slapčiausių mūsų veiksmų liudininko ar-tumą. Aš pats meldžiusi į sa-vo angela sargą penkis sykius per dieną...“

Angelais tvirtai tikėjo ir didelį pamaldumą į juos turėjo palaimintasis Popiežius Jonas XXIII, kurio ir krikšto vardas buvo Angelas. Jis savo sesu-telė rašė: „...artimai bendrauk su savo angelu sargu... Didele paguoda pajusti šį ypatingą sargą šalia. Šį kiekvieną mūsų žingsnio vadovą, slapčiausių mūsų veiksmų liudininko ar-tumą. Aš pats meldžiusi į sa-vo angela sargą penkis sykius per dieną...“

Angelais tvirtai tikėjo ir didelį pamaldumą į juos turėjo palaimintasis Popiežius Jonas XXIII, kurio ir krikšto vardas buvo Angelas. Jis savo sesu-telė rašė: „...artimai bendrauk su savo angelu sargu... Didele paguoda pajusti šį ypatingą sargą šalia. Šį kiekvieną mūsų žingsnio vadovą, slapčiausių mūsų veiksmų liudininko ar-tumą. Aš pats meldžiusi į sa-vo angela sargą penkis sykius per dieną...“

Bus daugiau

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkinant sūnui Adamui

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystė“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
Nr. 101 el. paštas: biciulyste@aol.com

KREPŠINIS – TIKĖJIMAS, GYVENIMO BŪDAS, KREPŠINIS – MEILĖ IR PASIDIDŽIAVIMAS

Be abejo, krepšinio vystymuisi, populiarinimui, kažkada Kaunas buvo pats geriausias miestas su savo sportininkais ir sirgaliais-aistruliais. Vien tik magiškas pavadinimas „Žalgiris“ traukė aibę sportininkų, norinčių ginti šios komandos vardą, vilkėti būtinai žalsvus ar turinčius žalios spalvos marškinėlius. Kaunas – krepšinio miestas, nors tu ką nori sakyti. Laikas ejo ir krepšinis jau seniai tapo ne tik kauniečių, bet ir visos Lietuvos žmonių pomėgiu, domėjimosi objektu, laisvalaikio praleidimu, tapo ir gyvenimo būdu, kai kam vos ne religija ir tikėjimu. Ir nuo to jis tik stiprėja, mūsų komandos auga, o krepšininkai tampa vis labiau pripažintami ne tik Europoje, kur ką tik iškovojo aukštą, bet ir už jūrų marių.

Vos ne kiekvienas ir kiekviena žaidėm krepšinį mokykloje. Ir man teko laimėti keletą metų ginti savo mokyklą (buvusi ir dabar „Aušros“, vėliau Komjaunimo vardo) rinktinę. Žaisdama gynyne buvau pastebėta žinomos Kauno „Žalgirio“ komandos krepšininkės Sviderskaitės ir pakviesta į miesto mokyklų rinktinę. Tačiau tautinis šokis, kaip ir pirmoji meilė, buvo stipresnis... Ši įžangėlė leidžia man pamąstyti ir apie krepšinį, kuris lietuviui seniai tapo neatsiejama gyvenimo dalimi.

Kai atvykusi į JAV pamatėu veik kiekviename kieme krepšinio lanką ant stovo ar pritvirtintą ant garažo sienų, negalėjau nesižavėti tokiu šios sporto šakos populiarumu. Beveik kiekvieno amerikiečio namuose kiek praktusiam mažyliui nuperkamas miniatiūrinis krepšinio stovas, kur jis mokomas ateiti ir įmesti kamuolį. Fantastika. Tokioje šalyje tik ir išauga patys stipriausi pasaulio krepšininkai. Kur ten mums lietuviukams, kurie vietoje krepšinio lanko prakiurusį ir nevertojamą kibirą kabindavę ant kokio tvarto sienos. Vėliau, daugėjant sporto salių, mokyklų, gerėjo ir sąlygos. Ir augo krepšininkai kaip ant mielių. Pameniu, dar paauglystės metais, Kauno sporto haleje rengtą SSSR čempionatą, kuris pritraukdavo tūkstančius (tilpdavo, be rodo, per tris tūkstančius), o mes, moksleiviai, turėjome kažkokias lengvatas, galėjome dienas varžytis stebėti nemokamai ar papigintai. Sekiojome laisvės aleja einančius krepšininkus iš „Lietuvos“ viešbučio, kuris buvo mano kaimynystėje. Daugiau nei dviejų metrų ūgio krepšininkai iš Rygos J. Krūminis, eidami iš paskos, stebėjomes, kad ten, kur baigiasi jo kojos, baigiasi mūsų galvos... Toks jis tada buvo mums aukštis ir nepasiekiamas. Vėliau ir garsojį peraugusi dviejų metrų riba. Ula Semionova iš tos pačios Rygos TTT. Tartu „Kalevo“ krepšininkas. Na, labiausiai nemegstami ir labiausiai laukiami buvo Maskvos komandų žaidėjai, pirmiausia CASK (centrinio armijos

sporto klubas) su treneriu A. Gomelskiu priešakyje. Kodėl? Todėl, kad tada, atrodo, visos Kaunas, vėliau ir visa Lietuva, ateidavo į halę „sirgti“ už „Žalgirį“, padėti siekti pergales. Kauno sporto halė matė ir pakilimus, ir nusileidimus Lietuvos krepšinio istorijoje. Kauno „Žalgirio“ krepšininkų daugiausia atstovavo SSSR rinktinėi, išskyrus už Vilniaus „Statybą“ žaidusį S. Marčiulionį, kiti ten ilgiau neužsilaikydavo. Kauno „Žalgirio“ krepšininkų komandoje teko matyti tokias žvaigždes, kaip S. Butautas, S. Stonkus, A. Stumbrys, A. Lauritėnas, broliai Petkevičiai (vienas jų ilgai žaidė už Leningrado ASK), K. Lagunavičius, kiti. Vėliau išaugo nauja žalgiriečių karta, kuri jau konkurencijos keliu suplaukė iš visos Lietuvos. Legendinis „Žalgirio“ komandos kapitonas Modestas Paulauskas, Miuncheno olimpiados žvaigždė, paskutinės sekundes metimu išplėšęs pergalę SSSR komandai, V. Budnikas, A. Brazys, V. Sarpalius, S. Patkauskas, po jų atėję G. Krapikas, Seulo olimpiados nugalėtojai tapę V. Chomicius, V. Kurtinaitis, S. Jovaiša, A. Sabonis. Ne visi jie kauniečiai. Štai S. Jovaiša – anykštėnas, M. Paulauskas – klaipėdietis ir t.t. Tik, kaip geriausi, perspektyvūs krepšininkai jie buvo kiekviename Kaune. Ir tada ar prieš tris dešimt, ar dvidešimt metų, žaisit už Kauno „Žalgirį“ lietuviui buvo tas pats, kaip dabar už NBA. Tiesa, Vilniuje palaipsniui augo statybos tresto globojama „Statyba“, išauginusi ne vieną puikų krepšininką, kaip R. Endriajaitį, R. Girsį, A. Pavilionį, kauniečių S. Marčiulionį, kurio neįprėmė VI. Garastas iš „Žalgirio“, M. Kornyšovą (krepšininko Artūro tėvas) ir kt. Visų neprisimenu, visų neišminėsi. Tada dėl Lietuvos krepšininkų daugiausia kovojo sovietinės armijos klubai. Žinia, sportininkai daugiau „studentaudavo“, nei rimtai mokydavosi. Tačiau sąlygas būti aukštųjų mokyklų studentais sudarydavo. Kitaip, jei neįstoji ir aukštąją mokyklą, visuotinės karinės prievolės įstatymu turėjai tarnauti sovietų armijoje. Kai perspektyvus A. Sabonis, baigęs vidurinę mokyklą, turėjo rinktis ką daryti toliau, iškilo gresmė „Žalgiriui“, kad paims Sabonį ir armiją ir tada jis žais už vieną stipriausių SSSR komandų – CASK. Tuomet jis tapo Lietuvos Žemės ūkio akademijos (LŽŪA) studentu, vargu bau ar dažnai atsilankydamas paskaitose. Ar lanko paskaitas, ar atlieka darbus buvo itin sekamas budrios armijei akies, nes toks lobs, kaip Sabonis, būtų užtikrinęs keiseriams metams CAS klubui čempionų vardus. Tad neveltui LŽŪA rektorius pažadėjo išmesti iš akademijos bet kurį destytoją, jei nepasirašys Arvydai Sabonui kokios įskaitos ar egzamino. Taip gudraudavo Lietuvos sporto vadovai, o jiems padėdavo ir pati aukš-

čiausioji valdžia. Tai buvo irgi tam tikras patriotizmas, ugdomas uždarame Lietuvos kieme. Atgavus Nepriklausomybę, toks mokslas nebebuvo reikalingas ir ne tik A. Sabonis, bet ir daugelis kitų garsių sportininkų nustojo žaisti „aukštosios mokyklos“ studentus...

Kaunas ir magiškas komandų pavadinimas „Žalgiris“ išties buvo Lietuvos sportininkų kalvės miestas. Kūno kultūros rūmai, pastatyti 1932, vėliau tapo KKI – Kūno kultūros institutu (dabar vadinamas Akademija), ilgus metus buvo vienintelė aukštoji mokykla rengianti sporto trenerius. Kauną garsino boksininkas Algirdas Šocikas – olimpinės ramybės, ringo „džentelmenų“ pramintas sportininkas, garsioji „Žalgirio“ moterų rankinio komanda, tapusi Europos čempione, ne ką atsilikę vyrai. Tačiau priskirti nuopelnus Kaunui – būtų labai primityvu. Savo laiku Kaunas davė impulsą daugeliui sporto šakų, tačiau visa Lietuva yra ta dirva, kurioje puikiai dera gerų sportininkų derlius. O sąlygos, lyginant su eiliniomis amerikiečių vaikais, mokyklų, kolegijų studentais, tokios mizerinės, tokios vidutinės, tad belieka tik stebėtis ir gerėtis pasiekimais.

Nuostabą kelia, kad tokios mažos šalies žmonės ir tiek laimėjimų. Vien tik šiais metais pasaulio čempionu tapo V. Alekna, Alvydas Duonėla bei Egidijus Balčiūnas – greičiausi planetos baidarių irklautojai, jau trečius metus iš eilės tapo pasaulio čempionais neolimpinėje 200 m distancijoje. Ir dar ne vienas ir ne du, jei ne aukščiausi, tai aukšti lietuvių pasiekimai, garsinantys mūsų šalies vardą.

Turbūt laimingiausi buvo tie, kurie galėjo stebėti ekranuose žaidimą, atnešusį aukštą, kiti, kompiuteryje „drebino“ kinkas dėl kiekvieno metimo, dar kiti skambinėjo vieni kitiems, kaitinami kiekvieno metimo ir juntamo pergalės alsavimo. Tuo metu labiausiai norėjosi būti lietuviu, kartu su visais „sirgti“, šaukti, laukti. Būti tuo momentu Lietuvoje – didelis dalykas. Atsiranda jėga, kuri vienija, kelia tautinį jausmą. O, tada mes būname galingi!

Iš čia ne vienas ir ne du klausimai transliacijos iš Lietuvos telefonų. Pažįstamai Birutė skambina sūnus iš Vilniaus ir prideda telefoną prie televizoriaus ekrano šaukia: „Mama, mes čempionai! Ar girdi?“, vaikinukas iš Anglijos, niekaip nesuradęs jokio kanalo transliuojančio varžybas, skambina artimiesiems ir Kauną ir prašo laikyti telefoną arčiau ekrano: „Pirmą kartą pokalbiams išleisdam 15 dolerių ir nesigailiu“. Varžybų metu www.Delfi.lt galėjo kalbėtis žmonės iš viso pasaulio. Per trumpą laiką net 3,200 pašnekovų sveikino vien kitus, tautą, verkė laimės ašaromis – krepšinis, kaip tikėjimas, kaip būtinybė tapusi šiandien ne iš dangaus ir staiga nukrito. Ilgas buvo kelias, ilgas ir, kaip puiku, pilnas įvairiausių medalių. Tegul ir SSSR rinktinės sudėtyje, bet olimpiniais medaliais pasidabinę lietuviai buvo garsūs ne tik savojoje šalyje. O kažkas jau paskaičiavo, kad mes nugalėjome pusę milijardų žmonių. Ach, kad taip visur ir vel būtume vieningi, bičiuliški, kad tas nors ir trumpas dvasios kilstelėjimas, pakeltų mūsų moralę, mūsų dvasingumą. Kad krepšinio auksas spindėtų ir padėtų mums, mūsų jaunimui siekti dar didesnių ne tik sportinių aukštumų. Norisi tikėti.

Ligija Tautkuvienė

SUSIPAŽINKIME: KOMPANIJA „VRK CONSTRUCTION, Inc“

Kai atvyksti Ameriką, kalbos nežinai, turi tik savo nuosavas rankas ir norą dirbti, užsidirbti, ieškai, jei tai įmanoma, tokio darbo, kuris atitiktų tavo galimybes, profesines žinias ar, galų gale, tik darbo, kad galėtum pragyventi. Prieš dešimtmetį trys jauni vyrai Vytautas, Raimundas ir Kszysztof susitiko vieno amerikiečio stogų dengimo kompanijoje ir stengėsi dirbti kuo geriau. Be abejo, ten jie išmoko daugelį tokių darbų, kurių nemokėjo Lietuvoje, nes nereikėjo. Patirtis didejo, atlygis kilo lėtai, kol vieną dieną, amerikietis nutarė subankrutuoti, o pinigų neišmokėti. Ką bedarė vyrai, pinigai nesugrįžo.

Kai buvo paskelbtas bankrotas, vyrai, jau įgiję reikiamą patirtį ir pažintis, emė ir susibūrė į naują kompaniją „VRK Construction, Inc“, kuri sekmingai dirba ir iki šios dienos.

Kalbuosi su Vytautu Badaru.

– Kokius darbus dirbate?

– Namų sienų apkalimas (siding), remontuojame stogus – kalam „shingles“ – stogams dengti lenteles-plokšteles, keičiame ar statome naujai lietauždzius (gutters) ir dar daugelį kitų darbų.

– Kas svarbiausia jūsų darbe, kas sudaro jūsų klientūrą – lietuviai, išeiviai, kitataučiai?

– Svarbiausia yra mūsų sąžiningumas. Daugumoje naujai atvykusieji lietuviai, taip pat kitataučiai. Išeiviai vis žiūri į tave, kaip į pigią ar visai nemokamą darbo jėgą. Tie laikai jau praėjo, mums visiems reikia gyventi ir lietuvių darbininkas niekuo neprastesnis, nei amerikietis, kartais ir geresnis. Gal net daugiau atsakingesnis – juk gyvename toje pačioje aplinkoje. Ir jei dirbsi nesąžiningai, greitai apie tave pasklis kalbos (jos čia sklinda greičiau nei spėjai pagalvoti) ir neteksi klientų. Taigi, dirbame kaip sau – gerai.

– Ar nepasitaiko, kad reikia sugrįžti ir pataisyti pasitaikiusias klaidas.

– Kaip pasakyti – klaidų pasitaiko visiems. Tik tas, kas nedirba, tas neklysta. Bet mes stengiamės išvengti jų. Nes už klaidų taisymą niekas nemoka, tada moki sau iš savo kišenės.

– Kiek metų jau dirbi Amerikoje, kiek metų egzistuoja ši „VRK Construction, Inc“ firma?

– Amerikoje jau dešimt metų, o firma ar kompanija, kai mes, trys vyrai, be manęs dar Raimundas ir lenkas Kszysztof, susijungėme į vieną, jau šeši metai.

– Paprastai apie lenkus lietuviai labai gerai neatsiliepią.

– Ne tautybė lemia, bet žmogus – kaip su juo sutari, kaip dirbi. Mes dirbame kartu ir jokių problemų neturime. Kitaip nebūtume suėję.

– Ar bendraujate ir šeimomis?

– Žinoma, susitinkame.

– Koks sunkiausias metu laikotarpis jūsų darbe?

– Sunkiausia gal vasarą, kai dideli karščiai, o žiemą dirbame, kai nėra minusinės temperatūros.

– Ar ir žiemą atidenginate, remontuojate stogus?

– Žinoma, juk jis būna atidengtas 1-2 dienas ir tai visur juk apšiltinta, uždenčiame. Nėra jokio skirtumo vasarą ar žiemą.

– Ką turi žinoti klientas,

prieš pasikviesdamas stogdengius?

– Turį susižinoti, ar reikalingas to miestelio, kur gyvena, valdžios leidimas stogui keisti. Kiek kartų galima kloti

– Manau, kad neblogai. Devyniolikmetė Ugnė studijuoja universitete, svajoja būti vaikų gydytoja, žmona ką tik įgijo specialybę „Medical billing“ ir dirbs gydytojų kabinete.

Mes tarpusavyje susikalbame lenkiškai, nes vyrai kalba lenkiškai, kai jie kalbasi lietuviškai, iš dalies suprantu. Neturime problemų. Jie yra geri mano draugai, ne tik ben-

Iš kairės: Laimis Juodzevičius, Kszysztof Zilinsky, Raimundas Adikevičius, Vytautas Badaras. Nuotraukos Ligijos Tautkuvienės.

„shingles“ ant viršaus irgi sprendžia miestelio specialios tarnybos. Paprastai du kartus. Bet kai kur galima ir trečią kartą. Kitur jokio leidimo nereikia, sprendžia pats savininkas.

– Lietuvoje dirbai statybose. Kuo skiriasi darbas čia ir Lietuvoje?

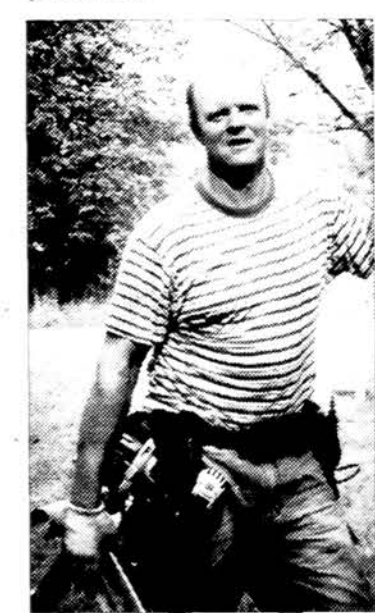
– Darbas visur yra darbas, tik čia yra skirtingos medžiagos, darbo procesas, technologija kita.

– O pinigai?

– Žinoma, čia atlyginimas yra kitoks, čia tu gali dirbti ir užsidirbti. Tai ir būtų pagrindinis skirtumas.

– Ką norėtum pasakyti žmonėms, kuriems reikia žmonių tokiems darbams.

– Nebijoti lietuvių. Yra daug puikiai ir sąžiningai dirbančių. Daugiau pasitikėti ir kviešti tuos, kurie yra įstatymiškai atsakingi už savo darbus. Tada nebūs problemų.

Raimundas Adikevičius

Antroji šios kompanijos pavadinimo raidė „R“ priklauso Raimundui Adikevičiui.

– Ar buvote pažįstami su Vytautu Lietuvoje?

– Ne, mes tik tą patį statybos technikumą esame baigę, gal skirtingu laiku. Musų žmonos lankė tą patį darželį, mokėsi toje pačioje mokykloje, tai atvykę čia jau kaip ir gimines – juokiasi panevėžietis Raimondas, su žmona Diana ir dukra Ugnė gyvenantis Amerikoje jau vienuolika metų. – Dabar draugaujame šeimomis, daugelį švenčių švenčiame kartu. O kaip kitaip?

– Kaip apskritai sekasi gyventi Amerikoje.

– Kaip apskritai sekasi gyventi Amerikoje.

– Kaip apskritai sekasi gyventi Amerikoje.

nete. – Ar sunkus jūsų darbas? Kas svarbiausia tame darbe?

– Žinoma, darbas yra sunkus fiziškai. Bet galima uždirbti, vaikus į moksles išleisti ir normaliai pragyventi. Pats svarbiausias dalykas laikytis duoto žodžio, tvarkingai atlikti darbus. Sąžiningumas.

– Ar sugrįšite Lietuvon? Kokia matai savo ateitį?

– Manau, kad čia gyvenimas yra saugesnis ir sukuriantis daugiau galimybių. Negaliu pasakyti, kad Lietuvoje nėra ateities. Visko gali būti, bet neatsisakau savo ateities ir Amerikoje. Vienintelė dukra studijuoja Amerikoje. Kol kas negalvojame apie tai. Mums čia gerai. Lietuva visada pasiekiamą.

Kalbinu lenką Kszysztof Zilinsky.

– Kaip sekasi dirbti su lietuviais?

– Sutariame puikiai, neturime jokių problemų. Mus susiejo bendras darbas. Man neturi reikšmės, kokios tautybės mano draugai.

– Ar bendraujate šeimomis?

– Taip. Vytas su Dalia ir Raimundas su Diana su šeimomis buvo mūsų su Silvija vestuvėse, o kai gimė vaikai, jie buvo mūsų svarbiausi svečiai.

Kszysztof Zilinsky.

– Kai dirbau su lenkais, tai tik ir girdėjau „Wilno bylo pod nami“. Ką tu i tai?

– Visokių žmonių yra, buvo ir bus. Aš nesidomiu tuo. Lietuviai žino patys geriau.

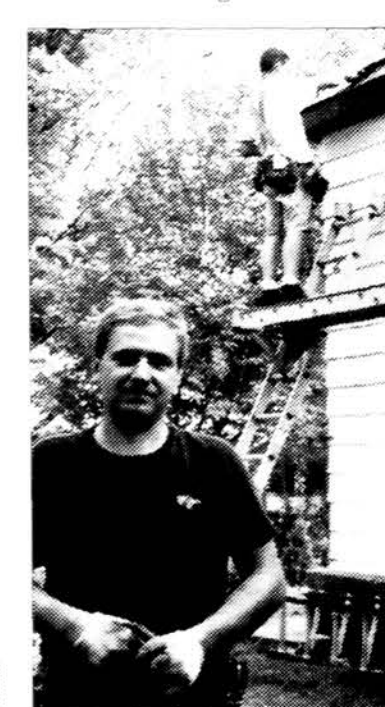
– Ar supranti lietuviškai?

– Taip, daug žodžių žinau.

dradarbiai. Kitaip juk nebūtume kartu.

Naujausias ir jauniausias šioje kompanijoje 31-rių metų Laimis Juodzevičius. Laimėjęs „žalią“ kortelę kartu su žmona Sonata ir dviem dukrelėmis – devynmete Laurą ir trečiuosius žengiančią Medą, jau penktas menuo Amerikoje. Šiluteje turėjęs savo mobiliųjų telefonų agentūrą, dabar „persikvalifikavo“ ir įsijungė į stogų dengimo, remontavimo bei kitų su stogais susijusių darbų kompaniją „VRK Construction, Inc“. Iš esmės džiaugiasi, kad greitai gavo darbą. Padejo pažįstami.

– Ar sunku? – O kur lengva?

Laimis Juodzevičius.

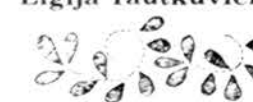
– Ar gerai gyvenai Lietuvoje?

– Taip, sekasi neblogai. Bet išlošome kortą ir atvykome. Jei neprigysime, kelias visada atviras namo. Žmona dar nedirba. Jei dirbs – kas tada augins vaikus?

Be abejo, kad vyrai stengiasi padaryti visus darbus greitai ir gerai. Tiems, kuriems reikia tokių darbų specialistų, noriu priminti Vytauto Badaro žodžius: „Nereikia bijoti lietuvių. Reikia pasitikėti“.

Jus visada galite susirasti „VRK Construction, Inc“ kompanijos darbuotojus, paskambinę Raimundui tel. 630-747-4910, arba Vytui tel. 708-712-7126.

Ligija Tautkuvienė

ARKANGELAI – MYKOLAS, GABRIELIUS IR RAPOLAS

Rugsejo mėnesio pabaigoje švenčiame trijų arkangelų šventę. Angelas – tai Dievo sukurta dvasia. Danguje angelai garbina Dievą. Dievas kartais siunčia angelus į žemę atlikti misiją žmonių gerovei. Angelas yra Dievo pasiuntinys. Arkangelas yra labai svarbus angelas.

sergancio tevo akis. Rapolas yra keliautojų globėjas ir gydantis angelas.

Angelai pasirodo žmonėms žmogišku pavidalu. Jie dažnai piešiami su sparnais, parodant jų dangišką kilmę.

Šventame Rašte skaitome apie tris ypatingus angelus: Mykola, Gabrielių ir Rapolą arba Rafaelį.

Arkangelas Mykolas kovoja Dievo kova prieš blogį. Jis vaizduojamas su ginklais. Dievo priešas – tai piktoji dvasia, vaizduojama gyvate arba slibinu. Arkangelas Mykolas padeda žmonėms nugalėti blogį.

Arkangelas Gabrielius buvo pasiųstas Marijai pasakyti, kad Dievas kviečia ją būti Jėzaus Motina. Šis angelas yra Dievo žodžio skelbėjas. Angelo Gabrielius žodžiai Marijai sudaro mums žinomos maldos pradžią: Sveika Marija, malonės pilnoji, Viešpats su tavimi...

Arkangelas Rapolas pasirodo Senojo Testamento Tobito knygoje. Jis padeda vienai Dievui ištikimai šeimai, kai ją ištinka nelaimės. Angelas saugo jaunąjį Tobiją jo kelionėje, padeda surasti žmoną ir nurodo, kaip gydyti

STASYS YLA

Stasys Yla – poetas, dramaturgas, publicistas, kunigas. Daug rašė vaikams ir jaunimui. Išleido populiarią publicistinę knygėlę „Moderni mergaitė“ (1964 m.). Vaikams skyrė „12 pasikalbėjimų su mažaisiais“ (1948 m.). Ši sakralinė literatūros knygėlė pranoksta įprastinius katekizmus. Jos emocinį poveikį pagilina daugiausia autorius parašyti eilėraščiai ar jų fragmentai, eiliuotai perkurta malda „Tėve mūsų“. Autorius stengiasi suformuoti svarbiausias vaiko moralines nuostatas: darbštumą ir savitarpio pagalbą šeimoje, skatina altruizmą ir vargšų vaikų globą, moko nekerštauti, o atleisti už kitų padarytas nuoskaudas, apmąstyti gerus ir blogus dienos darbus, gražiai ryte ir vakare pasimelsti, ryžtis būti geresniam. „Branūs tėvai, vakarais ar popiečiais, kai vaikai glaudžiasi prie Jūsų ir ima klausinėti, atverskite šią knygėlę, pasidėkite ją ant kelių ir praverskite religinius pasikalbėjimus. Reikia, kad iš Jūsų lūpų mažieji gautų pagrindines religines sąvokas“.

12 pasikalbėjimų su mažaisiais (ištrauka)

Ar Jėzus turėjo savo Tėvynę (Tėvynė – tai tėvų žemė)?

– Turėjo.

Kaip vadinosi Jėzaus Tėvynė?

– Ji vadinosi **Šventoji Žemė**.

O kaip vadinasi tavo, vaikute, Tėvynė?

– **Lietuva**.

Kas buvo Jėzaus tėvas?

– Jėzaus tėvelis buvo **Danguis Tėvas**.

O kas buvo Jėzaus Globėjas?

– Jėzaus Globėjas buvo **Šventasis Juozapas**.

O Jėzaus motina kas buvo?

– Jėzaus motina buvo **Šventčiausioji Marija**.

Kas pasakė, kad Marija bus Jėzaus Motina?

– **Angelas Gabrielius**.

Kas buvo tas Angelas Gabrielius?

– Jis buvo **Dievo Pasiuntinys**.

Ką jis pasakė Marijai?

– Jis ją pasveikino ir pasakė:

Sveika Marija, malonės pilnoji!

*Sveika Marija,
Pilna malonės!
Su Tavim Dievas
Ir geri žmonės.*

*Esi pagirta,
Šventa Mergelė!
Prieš Tavo Sūnų
Puolam ant kelių.*

*Motina Dievo,
Šventa Marija!
Melsk už mus kaltus
Ir už žmoniją.*

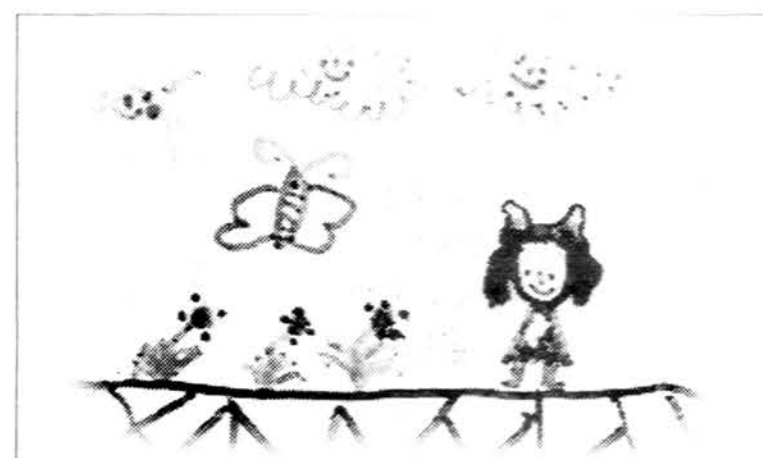

PADEĖDAMAS KITAM – PADĖSI SAU

Taip sako žmonės, įkūrę labdaros organizaciją, pavadintą **SOS VAIKAI**.

SOS VAIKAI tikslas – padėti vaikams našlaičiams, vaikams, likusiems be tėvų globos, ir savo kompetencijos ribose ginti jų teises.

I SOS VAIKAI globą patenkančių vaikų istorijos yra labai įvairios. Vieni vaikai ateina patys iš namų, nes tėvai jais nesirūpina. Kitus tėvai jais valiai paliktus,

Istorija

Agentūra – **VISOS LIETUVOS VAIKAI** (**SOS VAIKAI**) įkurta 1989 m. Elenos Kubilienės iniciatyva, kurios gyvenimo svajonė – padėti beglobiams vaikams.

Organizacija pradėjo veikti, kaip vasaros vaikų reabilitacijos **VAIKŲ SODYBA** graziame Vilniaus Valakupių miške. Šiuo metu visa tai peraugo į dvi visuomenines pastoviai veikiančias gyvenamąsias **VAIKŲ SODYBAS**.

Per šį laikotarpį vieni globojamų vaikų užaugo ir paliko globos namus, tačiau kasmet ateina vis kiti vaikai, kuriems reikia visapusiškos pagalbos. Keičiasi laikai, viskas modernėja – technikos pasiekimai, medicina... bet, kaip apmaudu, kad našlaičių ir beglobių vaikų vis dar yra ir, tikriausiai, neišvengiamai bus.

SOS VAIKAI bendrauja su panašius tikslus turinčiomis Lietuvos ir užsienio organizacijomis, siekdami gailėstingumo bei pagalbos šeimai ir perduodami vaikams patirtį – padedamas kitam, padėsi pats sau.

Nuotraukoje: **SOS VAIKAI** globos namai–sodyba Valakupiuose.

SEKU SEKU PASAKA...

KAIP VILKAS UŽSIMANĖ DUONOS IŠSIKEPTI

Kartą vilkas sutiko girioje žmogų ir prašo:

– Duok man duonos!

Žmogus davė. Vilkas suėdė, apsilaižė, – duona jam pasirodė labai skani. Sako žmogui:

Ka reikia daryti, kad ir aš visuomet duonos turėčiau? Išmokyk mane!

– Gerai, – sutiko žmogus. – Pirmiausia žemę reikia išarti...

– O kai išarti, jau galima valgyti?

Dar ne. Reikia pasėti rugius.

– Jau tada galima valgyti?

– Dar ne. Reikia palaukti, kol jie užaugs.

– Jau tada galima valgyti?

– Dar ne. Reikia nukirsti.

– Ar jau galima valgyti?

– Dar ne. Reikia iškulti.

– Ar jau galima valgyti?

– Dar ne. Reikia sumalti.

– Ar jau galima valgyti?

– Dar ne. Reikia pakepti duoną.

– O kai pakepi, ar jau galima valgyti?

– Galima.

Vilkas pagalvojo, pagalvojo ir sako:

– Geriau nekepsiu aš tos duonos, jei tiek ilgai laukti reikia. Kaip iki šiol be duonos apsiejau, taip ir toliau gyvensiu.

MAŽIEJI BIČIULIAI,

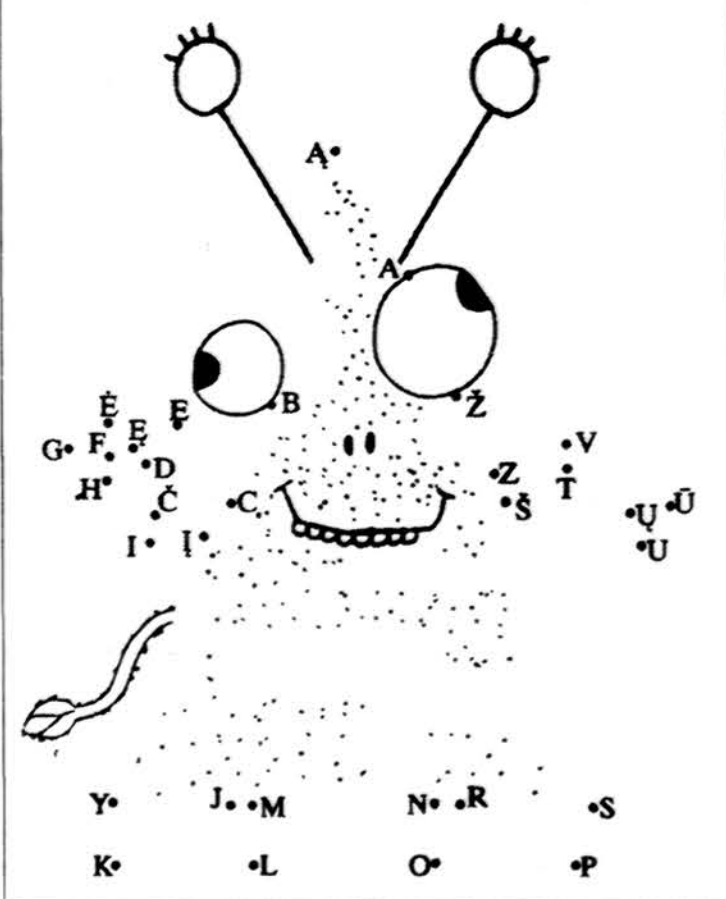
Visus metus mokėmės abėcėlę. Tačiau vasarą, turbūt, ją primiršote. Kad atsimintumėte ir geriau įsimintumėte, atlikime užduotį.

Užduotis:

Sujunkite raides abėcėlės tvarka. Parašykite, ką pamatėte, įvardinkite, nuspalvinkite ir atsiųskite į redakciją, adresu:

„Draugo“ lietuviukams
4545 W. 63 rd. Street,
Chicago, IL 60629.

Sujunk raideles abėcėlės tvarka

KOVO 11-OSIOS LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE PRASIDĖJO MOKSLO METAI

Viena savaitė vėliau už kitas, Kovo 11-osios lituanistinė mokykla pradėjo mokslo metus. Mokyklos įkūrėja pedagogė ir vaikų poetė Violeta Pakalniškienė pasidžiaugė, kad mokinių kasmet daugėja. Šiais metais mokyklą pradėjo lankyti 14 mokinių. Dar visai „jauna“ lituanistinė mokykla, beje, aktyviausiai dalyvauja „Draugo“ lietuviukų puslapio kūrybiniame projekte. Linkime sėkmės naujaisiais mokslo metais mokytojai Violetai Pakalniškienėi ir jauniems lietuviukams.

Kovo 11-osios lituanistinės mokyklos moksleiviai skaito „Draugą“.

PASIJUOKIME KARTU!

Kažin kuri dienos pusė ilgesnė? Priešpieť ar popiet.
– Žinoma, kad priešpieť. Prieš pietus saulė kopia aukšty, o po pietų žemyn. O į pakalnę visi ritasi greičiau.

Skaidrus daiktas yra toks, pro kurį viskas matyti. Kaip manai, Juliuok, kas tai yra?
– Rakto skylutė.

Atėjo Vincukas į krautuvę ir sako:

– Prašau duoti virvę tokio storumo kaip mano nykštys.
– O kokio ilgumo?
– Kad užtektų nuo namo iki svirno.

Koks skirtumas tarp pesimisto ir optimisto?
– Nežinau.
– Optimistas žiūredamas į rištainius mato tik rištainius, o pesimistas – ju skyles.

Motina savo dukrai:
– Stasute, pas tave atėjo Juliuokas į svečius, o tu valgai obuolius ir jam neduodi. Duok nors vieną.
– Ne, nieko nebus! Jau kartą leva davė, ir nuo tada ją visi keikia.

Ko tėtė ieško?
– Lazdos.
– Kažin ar jis nori eiti pasivaiksenoti, ar pasiūreiti mano pažymni knygėlę?

ŠVEDIJOS SOSTINĘ OKUPAVO LIETUVIAI

Rusų žurnalistai giria lietuvius

Kol neatlėgo mūsų džiaugsmas dėl Švedijoje iškovotų aukso medalių, Eurobasket.lt bando dar labiau įkelti aistras, pateikdamas demsiui didžiausio Rusijos sporto dienraščio „Sport-express“ šio įvykio įvertinimą.

Ne, Švedija nebuvo tikra Europos čempionato 2003 šeimininkė — per visą šį pusantros savaitės laikotarpį ji liko ne krepšinio šalimi ir gyveno savo gyvenimą. Taip pat buvo pernai per pasaulio čempionatą Amerikoje, neatsizvelgusios į turnyrą rimtai. Tuomet Indianapolis valdė serbai, kurie, palaikomi daugiatikstantinės savo sirgalių minios, ketvirtfinalyje nugalėjo amerikiečių „Svajonių komandą“, o vėliau tapo čempionais.

Stokholme buvo kiti užkariautojai: Švedijos sostinė praejus savaitę okupavo lietuviai.

Juo labiau jų komanda artėjo prie finalo, Pabaltijo šalies sirgalių vis daugėjo ir daugėjo. Juk iki Stokholmo visai netoli. Ir sėdavo Vilniuje bei Kaune į autobusus, ir nuo vieno Baltijos kranto iki kito atplaukdavo keltais.

Kasdien didėjo sporto rūmų „Globe Arena“ tribūnose siautėjanti žalia-geltonai-raudona minia. Ir vis garsiau po milžiniškos salės skliautais skambėjo ne vieno tukstancio sirgalių skanduojuama „Lietuva! Lietuva!“ Ir vis pašokdavo iš savo vietos ložėje, jau nuolaukiai pakeldamas rankas,

buvus Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. O aikštėje komanda su tokiu pat užrašu ant krūtinės triuškinio vieną priešingą po kito. Gražiai triuškinio. Po Vokietijos su jos puikioju blondinu Nowitzkiu klyvo ir Serbijai su Jaričiumi, ir Prancūzijai su Parkeriu. Liko Ispanija. Su Gasoliu.

Nedelsiant atvyko dar vienas kitas tukstantis krepšinio mėgėjų. Nakvojio autobusuose. Rytė, kaip šeimininkai, vaikštinėjo po „Globe City“ kompleksą, gurgkšnoj kavinėje alų ir vėl šaukė „Lietuva! Lietuva!“ — beveik prieš viešbučio, kuriame gyveno 8 geriausias žemyno komandos, langus. O ten buvo ir, nė karto Europos čempionais netape, ispanai, kurie Švedijoje pradėjo žaisti net labai gerai — švedus sutriuškino beveik 50 taškų skirtumu, rusus nugalėjo užtikrintai.

Tačiau Europos čempionatas — tai ne dvejų ar trejų rungtynės. Palaipsniui Ispanija pradėjo letinti tempą — tai jautė visi. Iki finalo joje liko vienintelis „ilgis“ Gasolis. Kur gi jiems lygintis su Lietuvos rinktinės krepšininkais, kurie vis dar „ant bangos“ bei su kelių tukstancio išprotėjusių sirgalių užnugariu. Vienu žodžiu, vaziavo ispanų jautčiai į Stokholmą, kaip į koridą, ir atvažiavo, kur juos uždaužė šonkauliukais prie alaus, rūkytais — lietuviškai.

Praktiškai visi, palaikiusieji šiam čempionatui Rusiją, finale sirgo už lietuvius. Ir dėl to, kad varžybose su prancu-

zais jie sirgo už rusus. Tačiau svarbiausia, dėl to, kad jie mums nėra svetimi. Mes juk puikiai atsimename Lietuvos indelį į Seul-88 olimpinį auksą. Atsimename, kaip pergyvenome už Sabonį ir jo partnerius jau nepriklausomos Lietuvos rinktinėje 1995 metais, kai amerikietis teisėjas atėmė iš jų pergalę Europos čempionato finale ir atidavė ją jugoslavams.

Tai, kad sekmadienį arbitrai leido lietuviams itin agresyviai gintis prieš Gasolį, žinoma, buvo paranku būsimiems čempionams. Tačiau tai smulkmena, palyginus su tuo, ką prieš 8 metus ant Atėnų parketo išdarinėjo teisėjas su švilpuku burnoje. Netikite — paklauskite Valdemaro Chomičiaus ir Gintaro Krapiko — sidabrines Lietuvos rinktinės-95 žaidėjų ir aukštesnės rinktinės — 2003 trenierių. Beje, Lietuvoje atsimeinami ne tik 1995-ieji — ten krepšinio pergalės šaknys yra kur kas giliai. Prieš pusfinalį komandos vyriausiasis treneris Antanas Sireika rubinėje pakankamai rimtai įtikinėjo, kad neverta pamiršti lietuvių pergalių antrajame ir trečiajame Europos čempionate 1937 ir 1939 metais.

Lietuvos rinktinė mums nesvetima ir dėl to, kad jos žaidėjai gynė ir gina Rusijos klubų spalvas. CSKA sirgaliams nereikia aiškinti, kas yra Darius Songaila, neseniai perėjęs į Sacramento „Kings“. O abu lietuvių rinktinės vidurio puolėjai iki šiol žaidžia mūsų Superlygoje: Eurelijus Žukauskas — UNIKS, Kšyštofas Lavrinovičius — „Ural-Great“. Tiesia, žiūrint į juos Švedijoje, ne kartą man kilo klausimas, kodėl jie rinktinėje žaidžia geriau nei klubuose (beveik 4 blokuoti metimai per

abu finaliniame Europos čempionato turnyre — tai ne juokai). Ir beveik po kiekvienos atakos susidurdavau su tuo pačiu atsakymu: todėl, kad nei Kazanėje, nei Permėje nėra tokio žaidėjo, kaip Šarūnas Jasikevičius.

„Jis unikalus žaidėjas, — mano A. Sireika. — Žaidėjas — kūrėjas. Kartais Šarūnas nepildo trenerių nurodymų, tačiau aš vis tiek didžiuojuosi tuo, kad mano komandoje yra toks žaidėjas. Stebėdamas jo žaidimą, junti tikrą malonumą“.

Dvejus praėjusius metus Europos krepšinyje karaliavo Bodioga. Šis sezonas — Jasikevičiaus, laimėjusio visas varžybas, kuriose dalyvavo: Ispanijos čempionatą ir taurę, taip pat Eurolygą su „Barcelona“, o dabar ir žemyno čempionatą su rinktinė. Beje, ir Ispanijos pirmenybių atrinktųjų rungtynių finale, ir EC Švedijoje lietuvių žaidėjas buvo pripažintas geriausiu.

Jei pilnoje žvaigždžių „Barsoje“ teko savo talentą derinti su partnerių įžymybėmis (pirmiausia — to paties Bodiogos) ambicijomis, tai, vilkėdamas marškinėlius su užrašu „Lietuva“, jis mums parodė viską, ką sugėba. Esmė ne tame, kad Šarūnas daug imeta pats. Esmė perdavimuose. Labai toliumose (nuo lanko iki lanko), trumpesniuose (nuo triuškinio taško linijos po lanku), arba visai trumpuose, tačiau visada netikėtai žudančiuose, visada itin gražiuose (prieš paleisdami kamuolį, Jasikevičius visada bent sekundės deliai pasuks veidą į kitą pusę). Ir visa tai daro taip greitai, lengvai, natūraliai. Tarsi eilėrašius iš karto popieriuje rašytų.

„Tiesą pasakius, kol kas aš dar nesupratau, kas įvyko, — po finalinių rungtynių džiū-

Lietuvių krepšininkų — Europos čempionų, grįžtančių po pergalės Švedijoje, sutikimas Kaune. Viduryje su lietuviu — Šarūnas Jasikevičius.

Tomo Baurio (Elta) nuotr.

giai pasakė Šarūnas. — Tik žinau, kad tai labai svarbu mūsų šaliai, kuri šiandien, esu įsitikinęs, švęs iki ryto. Krepšinis Lietuvoje — sporto šaka numeris vienas. Visi žino Sabonį, Marčiulionį, Chomičių, į kuriuos mes savo laiką norėjome būti panašūs. Dabar atėjo šios, naujausios Lietuvos rinktinės, laikas. Mums taip pat kai kas paviko — vadinas, Lietuvos berniukams bus papildomas paskatinimas treniruotis“.

„Per pastaruosius metus jūs laimėjote visus įmanomus titulus. Kas toliau? Gal rengeitės nugalėti JAV rinktinę olimpiadoje Atėnuose? Pamenate, kad žaidinys pusfinalyje Sidnėje jums iki to truko visai nedaug?“ „Iki Atėnų dar tiki. Dabar aš tiesiog mėgaujuosi akimirka ir nemąstau apie ateitį“.

„Po rungtynių visa komanda pakilo į tribūnas padėkoti sirgaliams. Ar iš tiesų jų palaikymas turėjo didelę įtaką?“ „Pradedant nuo pirmojo susitikimo su Latvija, tautiečiai nuolat mus palaikė sunkiais momentais, iškvepdavo testą kovą. Kasdien sirgalių būdavo vis daugiau, ir šiandien mes tiesiog privilejome nugalėti“.

Beje, Sireika mano, kad dabartinėje Lietuvos rinktinėje yra daugiau žvaigždžių, nei toje komandoje, kuri žaidė Atėnuose-95 ir Barcelonoje-92.

Pagal čempionato organizatorių nuomonę, simboliniame geriausiųjų žaidėjų penketė Jasikevičių kompaniją sudarė A. Kirilenka, P. Gasolis, Štombergas (skonio reikalas) ir T. Parkeris (įdomu už ką — gal už tai, kad savo klaidomis dvejų lemiamų rungt-

nių pabaigoje neleido prancūzams patekti į 2004-ųjų olimpiadą). Iš laureatų penketos į apdovanojimų ceremoniją neatsvyko tik Andrejus Kirilenka. Aš dėl šios aplinkybės visiškai nenustebau. Todėl, kad atsimenu, su kokia veido išraiška ir koku greičiu Rusijos rinktinės vadovas paliko aikštelę po rytinio susitikimo su Izraeliu — blogiausio rusų rinktinės šiam čempionatui.

Lietuviai iš „Globe Arena“ išsėdinę nusiteikę visiškai kitaip. Ir mano nuotaiką kažkaip pagerėjo. Išėidamas iš spaudos centro, ant stalo pastebėjau krūvelę spalvotų lankstinukų, kviečiančių į Vilnių — į 2007-ųjų Europos čempionatą. Va, būtent, ir vel griaudės geltonai-žalia-raudonųjų šūkis „Lietuva! Lietuva!“ „Sport-express“

Sirgalių begalinis džiaugsmas.

Elto nuotrauka.

TURIME KUOMI DIDŽIUOTIS

VILIUS BRAŽENAS

Šių, 2003-ųjų metų, vasaros įvykiai atvėrė lietuvių tautos istorijos dvasines knygos garbes lapus. Net atskleidė Lietuvos valstybės iškilimo užmaršties neįspėjusius lapus. Tai ne tik leidžia, bet, tiesos svorui slėgiant, verčia didžiulius savo tautą. Tas meto slinkties vaizdas atsivėrė prieš tėvynę grįžusį, prieš daugelį metų iš jos pasitraukusį, geroką metų nastą nešantį, lietuvių šios vasaros paskutinę dieną — rugpjūčio 31-ją. Tai įvyko Kaune, jegerių kareivinių pratybų aikštėje, stebint karių karinių sugebėjimų parada. Šventiskas savaitgalis nušvi-

to, minint paskutinių sovietų okupacinių dalinių iš Lietuvos pasitraukimo dešimtmetį. Tai buvo šviesaus paminėjimo vertas įvykis, nes juomi pagaliau uždėtas tikroves antspaudas ant 1990 metų Kovo 11-osios Nepriklausomybės paskelbimo akto. Toks pat, kiek patirtas, šaunus minėjimas vyko ir Vilniuje. Tačiau Kaune teko 1936—1937 m. atlikti Pirmosios Respublikos karinę priešios kariūnų aspirantų Karo mokyklą. Kokiu tai būdu 1940 m. birželio 15 d. Kauno Karininkų ramovėje susitikau su buvusiu mano kuopos vadu kpt. Kazimieru Gužaičiu. Mu-

du buvome vieno pastato atstatyme nuo Laives alėjos, kuria žygiavo Lietuvos nepriklausomybę trypančiai sovietinė okupacinė kariuomenė. Kietas kaip plienas karininkas kpt. Gužaitis skaudžiai išsako, kadangi jam nebuvo leista atlikti lietuvių kario prievolę tėvynei. Tačiau jis ją atliko vėliau, pasišalindamas iš nuo buvusio savo sąjungininkų begandis Raudonosios armijos, o dar vėliau, panašiu jausmų vedamas, kovėsi partizanų eilėse. Iš Kauno kaip tik iš tos jegerių kareivinių parados aikštės, pasitraukė paskutinis okupacinių pajėgų da-

lynis. Tad kaip gali nesididžiuoti sava tauta, kai žinai apie ne vieną tokią vyrą, kaip mano kuopos vadas kpt. Gužaitis, karių tarpe, ir ne vieną moterį bei vyrą, įrodžiusį savo kilnų lietuviškumą ir per tai žmogiškumą didžiojo mūsų tautai skirtuose išbandymuose.

Jau pats faktas, kad okupantų igulos taikiai, be mirtinų šūvių, tautai įrodžiusios igimtą valstybinį subrendimą, išvengiant provokacijų didelės įtampos metu, verčia didžiulius savo tautą. Sovietinio karinio palikimo išvedimo klausimas iš esmės buvo diplomatinis ir karinis dviejų valstybių susirėmimas teisės bei tiesos karui laimėti. Tą karą, su Viešpaties piršto pagalba, prieš 10 metų laimėjo Lietuva.

Tai primena senovines Kinijos išminčių ir stratego posakį apie karą: „Kovoti ir užkariauti visose jūsų kautynėse dar nėra aukščiausias genialumas; aukščiausias genialumas yra be kautynių palausti priešą pasipriešinimą“. Tam, žinoma, Lietuvai reikėjo turėti išmintingų, atsargių, bet kietų derybininkų su Maskva, kuri bandė ir tebebando pasisavinti iš sugriuvusios sovietų imperijos kas naudinga Rusijai, ir paneigti atsakomybę už SSRS nusikaltimus, kai tai reikalauja teisingo atsiskaitymo su istorija ir su sovietų nusiabtais kaimynais. Aišku, jog prie didelės valstybės — Rusijos šioje nusileidimo daug mažesnei Lietuvai prisidėjo spaudimas iš Vakarų ir tai, kad Lietuva jau turėjo ką tik atkurtą kariuomenę. Nors ji vos kvėpavo, bet kvėpavo dvasinės stiprybės ir laisvės oru, naujai atkurtos Lietuvos valstybės oru, kas neleido rusams tikėtis, jog jų agresijos geismams praktiškai iš tos jegerių kareivinių parados aikštės, pasitraukė paskutinis okupacinių pajėgų da-

tavusi ir Vakarų finansų būtinai reikalinga. Rusija tuo metu triukšmo tikrai nenorėjo.

Po 10 metų vertai paminėtas galingesnio krašto kariuomenės mandagus išprašymas iš Lietuvos yra tik vienas iš daugelio tauta pasididžiavimą keliančių reiškinų. Šimtmečių senumo istorinius įvykius matuojant šių dienų mastais, galima daug ko priekaištingo išskirti, kaip iš archeologinių kasinėjimų, visoms tautom. Ano meto pasaulyje dar nebuvo susiformavęs šiandieninės „tautos“ idėja. Valstybės ir žmonės buvo valdomi „valdovais“. Pastaraisiais šimtmečiais daug tautų valdėsi pačios. Tad svarbu, kaip mes žiūrime į kitas tautas ir į savąją šiandienės istorijos rėmuose. 1998 m. Miami, Floridoje, teko susidurti su sovietine 15 asmenų delegacija pokalbiams apie „naują mastymą“ ir „glasnost“ su JAV akademijos bei politikų žymūnais. Tai buvo lyg koks „mini viršūnių susitikimas“. Delegacijai vadovavo prezidento Gorbaciovo vyriausias patarėjas Georgij Arbatov. Vienos pertraukos metu užtikau antrą pagal rangą sovietų delegatą Borovik (gera anglų kalba) varantį propagandą apie sovietų „taikos meilę“. Neiškenčiau neįsikišęs. „Jei taip mylite taiką, kodėl neišvedate savo okupacinių kariuomenės iš Lietuvos?“ — paklausiau. Borovik griebėsi rusiškos istorijos: „Matote, Lietuvos teritorija per 100 metų priklausė Rusijai“. Nepaaisdamas istorines virvutes, pasakiau: „Bet Rusijos „teritorija“ apie 300 metų priklausė Lietuvai. Tačiau mes nereiškiam jokių pretenzijų į Rusiją“. Klausytojams pristatyta parvystinta istorija rusiui nepatiko: „Jei jūs taip žiūrite, mes nesusikalbėsime“. Ir pasišalino.

Taip, mes nereiškiam jokių pretenzijų ir į Lenkijos teritoriją, ir net kukliai tylime apie lenkų užgrobtas, tebe laikomas Lietuvos žemes.

Mes atsilaikėme prieš progą smogti į Lenkijos nugarą ir atsiimti Vilniaus kraštą. Lenkai gi, pavyzdžiui, puolė Čekoslovakiją, kai Hitleris ją prievartavo, pasiglemžti gincijamą Tšešą. Ir prieš mus panaudojo „priverstinės meilės“ principą — ultimatumu dėl diplomatinio santykių užmezgimo.

Rusijos plėtimosi istorija žinoma nuo senų laikų. Tas pat ir Vokietijos. Be to, lietuvių, buvo bene tik vieninteliai iš Reicho užimtų kraštų, nepasidavę spaudimui organizuoti SS legionus, nors, po 1941 m. birželio nepriklausomybės paskelbimo buvo kaip laisva tauta pasiryžę įsijungti į kovą prieš buvusį okupantą — SSRS. Ar visa tai neduoda mums pagrindo didžiulius savo tautą?

Nepaisant Vilniaus užgrobtimo, priglaudėme nuo Antrojo pasaulinio karo sąjungininkų-bolševikų ir nacių agresijos žnyplių begandius lenkus, karius, kai buvo lenkų karininkų tiek arogantiškų, jog nušovė lenkų pusėje savo žirgus, kad nepakliūtų lietuviams.

Švedai negali didžiulius tuomi, kad, pasidavę sovietų spaudimui, išdavė mirčiai apie 120 pabaltiečių karių, pabėgusių nuo prievartinės tarnybos vokiečių daliniuose.

Žydai ekstremistai, užuot puolę žydų naikinimo sistemą suplanavusius ir vykdytus vokiečius ir austrus, puolė lietuvių tautą, kurios dalelė nusikaltėliško elemento pasinaudojo proga prisidėti prie žudynių. Visgi daug daugiau lietuvių rizikavo savo ir savų šeimų gyvybe, gelbėdami nuo mirties žydus. Žydų gelbėtojų tautą dabar vadina žydšaudžių tauta, paniekindami žmoniškumo ir teisingumo normas. Ar lietuvių negali

didžiulius ištiesta krikščioniškos pagalbos ranka padėti lenkam ir žydams jų bėdos valandose?

Taip, mes priklausiojame sau, kad 1940 m. nebuvo ginkluotų tautų? Ar priešinis čekai, slovakai? Ar nacių invazijai priešinosi belgai, olandai, danai, norvegai ir eile kitų? Net ir gerai ginkluoti, karų nuvarginti, švedai nesipriešino vokiečių kariniam transportui Suomijon per „neutrą“ Švediją.

Tad liaukimės dėvėti kažkokius istorinius ašutinius atgailos marškinius ir sustabdyme tautos plėkimą svetimais būtiniais net kilnių tautos švenčių progomis. Didžiukimės 1941 metų sukilimu, 10 metų epine partizaninė kova, politiniai ir religiniai rezistentais, Juodojo kaspino pionieriais, L.K. Bažnyčios Kronika, įvairia pogrindžio veikla, Vietinė rinktinė ir Lietuvos Apsaugos rinktinės atsisojimu prieš naują invaziją prie Ventos ir Sedos. Didžiukimės heroiskais Seimo ir Televizijos bokšto gynėjais, didžiukimės net daugybės didžiųjų patriotų išeivijoje įvairiausia pasiaukojančia veikla „Lietuvos labui“.

Šiandien anų dienų kariui, su šiltu jausmu širdyje stebint jaunus Lietuvos karius, Pirmosios Respublikos karinius anūkus, neįmanoma nesididžiuoti savo tauta, besiemiančia „stiprybės“ iš praeities. Ir mes gyvenime Lietuvai taip, kad ateities lietuvių kartos išliktų lietuvių ir kad galėtų pasisemti stiprybės iš jų praeities — mūsų dabarties.

Kaimo mokyklų vaikai konkurse „Europa — tai mes“

Atkelta iš 1 psl.

Atrinkti geriausi moksleivių darbai bus atspausdinti „Fujifilm“ skaitmeninių fotolaboratorių tinkle, o kiekvienoje mokykloje metų pabaigoje bus surengta fotografijų paroda.

Prezidentas turėtų atsargiau rinktis savo politinius bendrininkus

Atkelta iš 1 psl.

Rugsėjo pradžioje ryšių su kriminaliniais veikėjais neslepiančias V. Štusauskas apkaltino Seimo pirmininką Artūrą Paulauską ir premjerą Algirdą Brazauską „politiniu samokslu prieš tautos prezidentą Rolandą Pakšą“.

„Vos tik Lietuvoje atsirado pirmas valdžios žmogus, kuris peržengė valdininkų-politikų pareigūnų neliečiamumo ribą — aš nematau tavęs, tu nematai manęs“, kuri tęsėsi nuo pat Nepriklausomybės atkūrimo pra-

Antrojo rato metu konkurso organizatoriai parengs geriausių nuotraukų iš kiekvienos projektė dalyvaujančios mokyklos katalogą.

Planuojama, kad baigiamoji paroda bei autorių apdovanoji-

mai įvyks jau kitų metų balandžio mėnesį.

Vėliau moksleivių fotografijų paroda planuojama ir Seime, o gegužės mėnesį bus išleistas geriausių fotonuotraukų kompaktinė plokštelė.

LKP CK pirmasis sekretorius A. Brazauskas sugrąžins Lietuvą į Berio ir kolūkių laikus“.

Tada prezidentas R. Pakšas, komentodamas V. Štusauskos pareiškimą, per savo spaudos tarnybą pareiškė, kad „kiekviena politinė partija turi teisę išsakyti savo poziciją visais aktualiais šalies klausimais“.

Kartu pareiškime spaudai buvo pažymėta, kad „prezidentas R. Pakšas mano, kad bet kuri politika yra galima tik Kons-

Sovietmečiu už chuliganizmą kalemėje sėdėjęs V. Štusauskas rašte paragino neleist, „ikalinti“ Prezidentūroje R. Pakso, nes, priešingu atveju, „buvo LKP CK administracinių organų priežiūros skyriaus instruktorius A. Paulauskas ir buvęs

džios, KGB pulkininko sūnus Seimo pirmininkas A. Paulauskas panoro šį žmogų — Lietuvos Respublikos prezidentą Rolandą Pakšą — izoliuoti ir „ikalinti“ Prezidentūroje (apriboti prezidento galias)“, rašoma išplatintame pareiškime.

Transporto priemonės mokymai kalemėje sėdėjęs V. Štusauskas rašte paragino neleist, „ikalinti“ Prezidentūroje R. Pakso, nes, priešingu atveju, „buvo LKP CK administracinių organų priežiūros skyriaus instruktorius A. Paulauskas ir buvęs

Pasak specialistų, panašūs mokymai mokami kitose Europos valstybėse ir tai viena iš priemonių, kaip skatinti žmonių išgyti naujesnius, mažiau

Senų automobilių savininkams gresia naujas mokestis

Atkelta iš 1 psl.

organizuotų senų automobilių sunaikinimą, taip pat skatinant išgyti naujus. Pagrindiniai šaltiniai automobilių parkui atnaujinti siūlomi du nauji mokestiai — sunaikinimo mokestis (kurį mokėtų automobilio gamintojas) ir transporto priemonės mokestis (mokėti tektų automobilio savininkui).

Transporto priemonės mokymai kalemėje sėdėjęs V. Štusauskas rašte paragino neleist, „ikalinti“ Prezidentūroje R. Pakso, nes, priešingu atveju, „buvo LKP CK administracinių organų priežiūros skyriaus instruktorius A. Paulauskas ir buvęs

Pasak specialistų, panašūs mokymai mokami kitose Europos valstybėse ir tai viena iš priemonių, kaip skatinti žmonių išgyti naujesnius, mažiau

Pasak specialistų, panašūs mokymai mokami kitose Europos valstybėse ir tai viena iš priemonių, kaip skatinti žmonių išgyti naujesnius, mažiau

aplanką teršiančius automobilius.

2001 metų duomenimis, didžiausia dalis Lietuvoje esančių automobilių buvo 14-19 metų.

Pareigūnai tikisi, kad, įsigaliojus naujai automobilių parko atnaujinimo programai, Lietuva pavyktų atsikratyti padėvėtų automobilių „kapinių“ statuso.

Moksleivių kūriniai papuošė kraštiečio vadovaujamą ambasadą JAV

Atkelta iš 1 psl.

Žinoma, materialinė bazė yra svarbi kiekvienai mokyklai, tačiau buvau sužavėtas Skuodo meno mokyklos auklėtinių ir pedagogų užsidegimu, noru dirbti ir talentu, kuris iš vieno atokiausių Lietuvos kampelių žiba

net čia, Amerikoje“, kalbėjo ambasadorius.

Jis pats kartu su lietuvių kilmės amerikiete Audrey Gruss parėmė savo gimtojo Skuodo meno mokyklą.

Skuodo meno mokykla įkurta 1966 metais. Šiuo metu joje

mokosi 430 mokinių, dėsto 38 pedagogai.

Moksleiviai savo darbus jau rodė 13-koje parodų, 10 kartų laimėjo prizines vietas Lietuvos banko organizuojamuose monetų projektų konkursuose.

Samurajų kardo kirčiai nutraukė Vokietijoje laimės ieškojusios lietuvių gyvybę

Atkelta iš 1 psl.

prekybos paštu bendrovėje „Bader“. Nuo 24 metų Atefan A. kirčių paplūdusi krauju mirė jauna moteris, trys — 57, 34 ir 20 metų — buvo sunkiai sužeistos ir nugarą ir rankas, rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

Trečiadienį paskelbta, kad nužudytoji — R. Kriškauskaitė, Vokietijoje jau penktus metus gyvenusi ir antrus metus studijavusi lietuvių, „Bader“ atlikusi praktika.

Užpuolikas irgi dirbo šioje bendrovėje.

Antdienį ryte vyriškis,

praveręs duris į patalpą, kurioje sėdėjo keturios moterys, ištraukė samurajų kardą ir puolė R. Kriškauskaitę. Lietuvių, kaip ir kitos darbuotojos, nespėjo pasipriešinti. Po kelių smūgių į kaktą panevėžietė paplūdusi krauju susmuko ant grindų. Ji mirė po kelių minučių.

Nužudęs Rita, vyras puolė kitas tris moteris ir sunkiai jas sužeidė. Dviejų iš jų gyvybė trečiadienį dar kabojo ant plauko.

Žudikas susižeidė ir pats — susipjaustė rankas, tačiau jo gyvybė pavojus negresia. Po smurto protrūkio vyras nuėjo į

tualetą. Ten jį, bandantį persipjauti venas, surado netrukus atvykę policininkai.

Kalbama, kad lietuvių per savaitę vykusių iškilų pasipriešinti. Po kelių smūgių į kaktą panevėžietė paplūdusi krauju susmuko ant grindų. Ji mirė po kelių minučių.

Pirmadienį šis asmuo buvo sulaikytas vairuojantis automobilį išgėręs. Po patikrinimo policininkai nusprendė paimti jo vairuotojo pažymėjimą.

Prekybos paštu bendrovės vadovai užsiminė, kad R. Kriškauskaitės palaikai greičiausiai į Lietuvą bus pargabenti firmos išlomis.

ta. Jie nerado didesnių pažeidimų Seimo restorane ir taip pa- neigė parlamentaro Vytauto Štusauskio prielaidą, kad čia gaminama maistu galima nusinuodyti. Tuo tarpu V. Štusauskui jau grįžta jėgos po antradienio, kai jis dėl smarkiai sumažėjusio kraujospūdžio iš Seimo buvo išvežtas į ligoninę. Seimo narys įtaria sunegalavęs po maitinimosi Seimo restorane.

(KD-LR-Elta)

* Trečiadienį savo namuose sulaikytas kaunietis 19-metis Tautvydas Butkus, įtariamasis kartu su miesto Tarybos nariu Enriku Daktaru vykdęs padirbtų JAV dolerių kontrabandą. Valstybės saugumo departamento pareigūnai jį išsi- vežė apklausti į centrinę būstinę Vilniuje, o vėliau atgabeno į Vilniaus apygardos prokuratūrą. Po apklausos nuspręsta T. Butkų sulaikyti 48 valandoms.

(KD-R-Elta)

* Klaipėdos nekilnojamojo turto rinkos specialistai tvirtina, kad per pastaruosius mėnesius butų ir žemės sklypų kainos uostamiestyje labai padidėjo. Anot žinovų, rinkos pagyvėjimas, sukėlęs nekilnojamojo turto brangimą, prasidėjo pavasarį. Pabrango visų rūšių nekilnojamas turtas: nuo butų iki namų. Kainos padidėjo 20-30 proc. Panaši situacija paskutinį kartą buvo 1999-2000 metais, kai rengtasi litą „atristi“ nuo dolerio.

(K-Elta)

* Klaipėdos bendrovėje „Vakarų laivų gamykla“ iš-

kilmingai paminėta naujo laivo statybos pradžia, kur dalyvavo ir premjeras Algirdas Brazauskas. Šio užsakymo vertė — 4 mln. eurų (per 13 mln. litų). Vil- kikui „Eridan“ bus sunaudota 350 tonų metalo. 60 tonų vilki- mo galios turintį vilkiką užsakė Estijos Talino uosto laivybos bendrovė. (LZ-Elta)

* Iš Švedijos sostinės grį- žo paskutiniai krepšinio ri- galai, iš arti stebėję Lietuvos krepšinininkų pergalę Europos čempionate. Po finalinių rungtynių lietuvių patraukė į Stok- holmo gatves. Ten jų buvo apie 3,500. Jie šventė audringai, bet be didesnės agresijos. Naktį čia barai uždaryti, todėl lietuviams neliko nieko kito, kaip „McDo- nalds“ restoranai, kuriuose per naktį sėdėjo vien lietuvių. (KD-Elta)

* Sostinės dienų festi- valio rengėjai papuošė Ne- ries upę: tarp Karaliaus Min- daugo ir Liubarto tiltų upėje bu- vo atidengtos 5 skulptūros. Čia jos stovės iki spalio 7 dienos. Pasak šio renginio organizato- rės, tarptautinės dailės kritikų asociacijos Lietuvos sekcijos vadovės Elonos Lubytytės, meni- ninkai taip mėgina atkreipti dė- mesį į dar nepanadotą sostinės vietą — Neries pakrantę. Sos- tinės dienų festivalyje buvo su- rengta dar vienas menininkų projektas „Gedimino prospek- ta“ — sostinės meno galerija: čia pastatytose palapinėse ne- didelės parodos surengė daugū- ma Vilniaus galerijų. (LR-Elta)

RUSIJOS PILIEČIAI SIEKIA ĮSIGYTI TURTO PABALTIJYJE

Rusijos nusikalstamos gru- puotės karštingai siekia superka- nekilojamąjį turtą Latvijoje, besitiekdamas įteisinti šį tur- tą Latvijai tapus Europos Sąjungos nare, — tai pareiškė Latvijos vidaus reikalų mi- nistras Maris Gulbis. Lietuvos teisėsaugininkai tvirtina pa- našaus Rusijos nusikalstelių antplūdžio superkant nekilo- jamą turtą Lietuvoje nepas- tebį, nors kai kurių požymių būta.

Latvijos ministro teigimu, Rusijos organizuoti nusikal- stėliai valdo didžiulius pinigus, kurie gerokai viršija šių metų Latvijos vidaus reikalų mi- nisterijos biudžetą — per 108 mln. latų. Pasak Mario Gulbio, Ru- sijos nusikalstėliai, tikėtina, darydami įtaką šalies valdžios institucijoms ir pareigūnams, bandys įteisinti Latvijoje įsi- gyntą turtą šalies tapus Euro- pos Sąjungos nare. Girdint šį Latvijos vidaus reikalų mi- nistro skelbiamą aliarmą kyla klausimas — ar panaši proble- ma egzistuoja ir Lietuvoje.

Lietuvos teisėsaugos pa- reigūnai, regis, yra gana ra- mūs, ir Rusijos nusikalstelių antplūdžio veržiantis į vietos nekilojamąjį turtą rinką nei- gia nepastebį arba tiesiog ne- turi tai patvirtinančių žinių. Kaip LE radijui sakė Vals- tybės saugumo departamento (VSD) atstovas spaudai Vy- tautas Makauskas:

— Lietuvioje situacija yra kiek kitokia, negu Latvijoje. Nekilojamąjį turtą rinką mū- suose nėra tokia atvira, kad čia masiškai galėtų skverbtis užsienietiškas kapitalas, nes pakankama ir savų investuo- tojų. Bet rusiškas kapitalas į Lietuvą ateina kitais būdais. Dažniausiai tai būna investici- jos įvairiose ūkio šakose. Pas- taruoju metu vis dažniau pas- tebima, kad tokie pinigai būna jau nebe su rusiška etikete.

Jie pristatomi kaip įvairiausių ofšorinių kompanijų kapitalas, kartais kaip bendrų imonių su Vakarų Europos firmomis pi- nigai, ir tokius investuotojus paprastai domina jau nebe ko- kio nors nekilojamą turtą rinka, o rimti strateginiai ob- jektai, tokie kaip, tarkim, Klaipėdos terminalas, elektros tinklai, dujų ūkis, geležin- keliai, naftos perdavimo ben- drovės ir pan.

Jūratė Damulytė

Laisvosios Europos Radijas

Nuo šiol kortele- skambinimui į Lietuvą nusipirksite „DRAUGE“!

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607; 2 mieg. — \$682. Tel. 630-910-0644, Jana.

Čikagos pietvakariuose išnuomojami 1, 2 ir 3 mieg. butai. Kreiptis First Rate Real Estate, tel. 773-767-2400, Aušra Padalino.

NEKILNOJAMASIS TURTA

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.j.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

DRAUGAS, 2003 m. rugsėjo 19 d., penktadienis

2003 m. rugsėjo 17 d., trečiadienį, Gailestingasis Viešpats pasiūkė į savo amžinuosius namus

A + A VERNERI BALANDI,

sulaukusį 79 metų amžiaus. Velionis gimė 1923 m. rugsėjo 24 d. Žalpių km., Tauragės apskrityje. 1941 m. kartu su šeima pasitraukė į Vokietiją. 1950 m. atvyko į Ameriką. Tais pačiais metais Šiaurės Karolinoje vedė Martą Jurksaitytę, kuri mirė 1997 m. rugsėjo 11 d. Jie kartu užaugino tris sūnus. Sūnus Ronald mirė 2002 m.

Velionis buvo Ziono lietuvių ev. liuteronų parapijos narys, priklausė Lietuvių Šaulių sąjungai.

Giliame liūdesyje liko: sūnūs Robert su Michele, Čikagoje, Edward Kalifornijoje; marti Debra; anūakai Robert ir Kevin; brolis Alfredas Balandis, kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Verneris Balandis bus pašarvotas Kosary laidojimo koplyčioje (9837 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60805) penktadienį, rugsėjo 19 d. nuo 2 val. p.p. iki 9 val. vakaro, su budėtuvių pamaldėmis 7 val. vakaro. Laidojimo pamaldos vyks šeštadienį, rugsėjo 20 d. 10 val. ryto Ziono lietuvių ev. liuteronų bažnyčioje (9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453), po kurių velionis bus palydėtas į amžinojo poilsio vietą Betanijos kapinėse (Justice, IL). Laidojimo apeigas atliks parapijos klebonas kun. Valdas Aušra.

Laidot. direkt. Kosary FH, tel. 708-499-3223.

Skaudžią mylimos Mamytės

A + A BIRUTĖS JASAITIENĖS

netekties valandą, nuoširdžiai užjaučiame jos dukras JÜRATĘ ir AUŠRĄ, sūnų ALGĮ bei jų artimuosius.

Apolonija ir Petras Steponavičiai

SKELBIMAI

DĖNESIO! DĖNESIO! Neseniai atvykote, ieškote darbo ar būto, tačiau skelbtis laikraščioje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS Jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

A & S 24 HRS, 7 DAYS
773-631-1833
312-371-1837
FREE ESTIMATE
Apsilūpimo ir šaldymo sistemų
visapusiškas aptarnavimas ir
instaliacija
Vandens šildytuvai
Karniniai
Gariniai boileriai
Centrinė šaldymo sistema

Būkime pažįstami!

Neseniai atvažiavusiems, norintiems skaityti DRAUGĄ, siūsiame jį 1 mėn. nemokamai. Praneškite savo pavardę, vardą, adresą ir telefoną numerį raštu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629) arba telefonu 773-585-9500. Būkime pažįstami! (JAV)

vardas, pavardė
adresas
miestas, valstija, zip
telefono numeris

citimortgage Vytas Keblys

Loan Consultant
• Namų finansavimas visoje Amerikoje
• Labai prieinamos sąlygos
• Greitas ir tobulas patarnavimas
• Skambinkite man šiandien:
Nemokamai: (888)-733-9070
vytas.keblys@citigroup.com

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747
Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvoje rugsėjo 18 d. mirė dailininkė Eva Labutytė. Pašarvota Vilniaus laidotuvių namuose (Olandų g. 22, tel. 215-37-82). Lankymas nuo rugsėjo 19 d. 10 val. ryto. Iš Vilniaus į Plikius, Klaipeidos raj., išvežama šeštadienį, rugsėjo 20 d., 10 val. ryto. Bus palaidota Plikių ev. liuteronų kapinėse.

Rugsėjo 28 d., sekmadienį, po 10:30 val. ryto šv. Mišių, šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje „Kavutės“ popietėje turėsime viešnią iš Kauno, šiuo metu Čikagoje viešnią liudies menininkę ir poetę Malviną Petronėlę Januševičiūtę-Rocienę. Pabendrausime, pasiklausysime jos poezijos ir pasigėrėsime dailės darbais. Visų maloniai laukiame.

Violeta Urmana Urmanaičiūtė šiandien plačiai žinoma muzikos pasaulyje – ne tik savo tėvynėje Lietuvoje, Vakarų Europos sostinėse, bet ir Jungtinėse Valstijose. Vien pažvelgus į jos 2002-2003 m. operos sezono metu atliktus vaidmenis, galima susidaryti vaizdą, kad tai viena iškilniausių šio šimtmečio operos žvaigždžių. Violetos Urmanos koncertas vyks rugsėjo 21 d. 3 v.p.p. Morton gimnazijos auditorijoje (J. Sterling Morton H.S. Auditoria, 2423 So. Austin Blvd., Cicero, IL). Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“ (2711-15 West 71st Street, Chicago, IL 60629); tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6909. Dėl bilietų ir aukų galima kreiptis į organizacinio komiteto narę Ireną Kriaučiūnienę tel. 630-734-9626 arba adresu, 806 Kenmare Dr., Burr Ridge IL 60527.

FUTBOLININKŲ POBŪVIS Jau artėja metinis LFK „Lituanicos“ rudens balis (53-54), kuris šiemet įvyks spalio 25 d. PL centre, Lemonte, didžiojoje salėje. Tai pats didžiausias sportininkų renginys per visus metus. Į šią pramogą reikia registruotis kuo greičiau, skambinant Laičiai Glavinskienei tel. 630-323-6302.

„METROPOLITAN“ FUTBOLŲ LYGOJE

Po rugsėjo 14 d. sužaistų pirmenybių rungtynių „major“ diviziono pirmoje vietoje yra „Eagles“ su 6 taškais ir 5-2 įvartį santykiu. Po 4 taškus turi „Lightning“, „Polonia“ ir „Green-White“, o „Schwaben“, „Maroons“ ir „Lituanica“ – po 3 taškus. „Vikings“ yra surinkę 2 taškus (abi lygiosios), „Sockets“ – 1, o „United Serbs“ – dar nespėjo užsidirbti jokio taško. Pajūriniai, kad „Green-White“ ir „Lituanica“ yra sužaidusios trejas rungtynes, o likusios komandos – po dvi. Priešų sekmadienį „Schwaben“ įveikė „Green-White“ – 4-0, „Maroons“ – „Sockets“ – 2-0, „Lightning“ – „United Serbs“ – 2-1, „Eagles“ – „Lituanica“ – 2-0, o „Vikings“ su „Polonia“ sužaidė 1-1.

„Vaiko vartai į mokslą“ bus rugsėjo 28 d., sekmadienį, PLC, Lemonte, po 11 val. šv. Mišių, ruošia „Dėliaus pietus“. Bilietus galima įsigyti kreipiantis į Rita Venclovienei tel. 847-940-0283.

SKELBIMAI

Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

Šokių vakaras „Kam jau 30 ir vyresniems“ rugsėjo 20 d. Jaunimo centre neįvyks, nes muzikas Artūras Blažukas yra išvykęs. Spalio mėn. šokių vakaras vyks, apie jį paskelbsime.

Šiomet Balzeko lietuvių kultūros muziejus „Metų žmogaus“ žymeniu pagerbęs puikų vadovą, Vilniaus merą Artūrą Zuoką už nuopelnus Vilniaus miestui ir vilniečiams. Muziejaus pokylis, kurio metu Artūrai Zuokui bus įteiktas „Metų žmogaus“ apdovanojimas, įvyks spalio 26 d. vieno prestižiškiausių Čikagos viešbučių – Peninsula Hotel pokylių salėje. Maloniai kviečiame dalyvauti pokilyje. Taip pat raginame Jus įdėti savo asmeninį ar organizacijos sveikinimo laišką, verslo reklamą į mūsų pokylio sveikinimų-reklamų knygą, kurią gaus visi pokylio svečiai. Dėl informacijos ir vietų užsakymo skambinti tel. 773-582-6500 Stanley Balzekui, Jr., arba Ritai Janz.

Marijos Nekaltojo Prasiidėjimo seserų rėmėjų sąskrydis vyks Putname, Connecticut, seselių vienuolyne, Vėlinių dieną, sekmadienį, lapkričio 2 d. Šio sąskrydžio šv. Mišias aukos ir pamokslą sakys (11 v. r.) vienuolynų kapelionas kun. Vytautas Gedvainis. Po pietų vyks Naujosios Anglijos rėmėjų posėdis, iš Lietuvos atvykusi vienuolijon vyriausioji vadovė ses. M. Ignė Marijošienė pasidalinis mintimis apie seselių veiklą ir apaštalavimą Lietuvoje. Po to bus prisiminti mišiejai: bus lankomos kapinės, šventinami paminklai, vienuolyno koplyčioje vyks Mišparai už mirusiuosius. Visi kviečiami! Norintys dalyvauti tel. 860-928-7955 praneša ne vėliau kaip iki spalio 27 d.

Tautinis ansamblis „Grandis“ kviečia įsijungti į linksmai nusiteikusių veteranų ratelį! Šokėjų būry dings ta kasdieniniai rūpesčiai! Kviečiami tautinių šokių mėgėjai nuo 45 iki 75 metų, kurie kartu su grandiečiais turės galimybės šokti XII Šokių šventėje. Pirmoji repetitija – jau šį šeštadienį, rugsėjo 20 d., 5-7 v.v., Pasaulio lietuvių centre, mažojoje salėje. Turint klausimų skambinti ansamblio meno vadovei Violetai Fabianovich tel. 708-422-3556. Laukiame jūsų. Šokam!

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė ruošia linksma gegužinę rugsėjo 21 d., 12 val., šaulių namuose, 2417 W. 43rd Str. Gros Algimantas Barniškis, bus vaišės.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija kviečia į susirinkimą, kuris įvyks rugsėjo 19 d., penktadienį, 6:30 val. v. šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw.

„Vaiko vartai į mokslą“ bus rugsėjo 28 d., sekmadienį, PLC, Lemonte, po 11 val. šv. Mišių, ruošia „Dėliaus pietus“. Bilietus galima įsigyti kreipiantis į Rita Venclovienei tel. 847-940-0283.

„Vaiko vartai į mokslą“ globiamo Naujosios Akmenės vaiko centro „Ausrinė“ vaikai buvo pakviesti apsilankyti Prezidentūroje. Su jais kartu lankėsi ir „Vaiko vartai į mokslą“ darbuotojos. R. Venclovienei nuotr.

Kasselio lietuvių gimnazijos pirmoji abiturientų laida: (pirmoje eilėje) Kirkilionis, V. Vaicekuskas, Vytautas Inkratas; (antroje eilėje) Sofija Jurkynienė (klases auklėtoja), Baltinytė; (trečioje eilėje) Kestutis Ankudavičius, Kirkilionis, Antanas Zelenkevičius, Julius Lintakas, A. Juozaitis (?), Stasys Cibiras.

APIE KASSELIO LIETUVIŲ GIMNAZIJA IR JOS BUVUSIŲ MOKINIŲ SUVAŽIAVIMĄ

Artėjant Kasselio (Vokietijoje) lietuvių gimnazijos buvusių mokinių ir mokytojų suvažiavimui (jis įvyks jau šį šeštadienį, rugsėjo 20 d.) norisi pabrėžti bent pora sakinių apie šią vieną iš didžiausių pokario Vokietijos pabėgėlių stovyklose veikusių mokslo įstaigų.

Kasselio lietuvių stovykla, įsteigta Mattenbergo priemiestyje 1945 m. gegužės pabaigoje, jau tu pačių metų rudėn – rugsėjo mėnesį susilaukė lietuvių gimnazijos. Jos steigėju ir pirmuoju direktoriumi buvo St. Skurvydas (iki 1947 m.), o vėliau – iki jos uždarymo (1949 m. pavasario) direktoriu J. Kšys. Vicedirektoriais buvo S. Jurkynienė, V. Šeštoka, J. Miškinis. Buvo išleistos 4 abiturientų laidos. Iš jų paskutinioji ne visai galėjo užbaigti mokslo metus (daugumas mokinių buvo iškelti kitur), tačiau abiturien-

tai vis tiek gavo gimnazijos baigimo atestatus. 1949 m. birželio mėnesį Kasselio Mattenbergo stovykla iš viso buvo likviduota.

Antanas Paškus. MEILĖ – ŽMOGAUS PAŠAUKIMAS

„Spindulėlis“ – lietuviškai kalbantiems vaikams nuo 3 iki 5 metų amžiaus vaikų darželis, pradėjo veikti Ziono Lietuvių liuteronų parapijos patalpose, 9000 S. Menard, Oak Lawn, IL 60453. Vaikai priimami visai dienai ar pusė dienos; dviem, trim ar visom penkiom dienom savaitėje. Prityrusios mokytojos praveda pamokėles, pamok-

vaikčius dainelių, šokių, žaidimų. Vaikai išmoks bendrauti vieni su kitais, gaus tinkamus pagrindus sekmingai pradėti mokslo pradžios mokykloje. Yra galimybė gauti valstybinę parą, kuri padės padengti vaikų darželio mokesčių. Dėl registravimo ir kitos informacijos teirautis telefonais: 708-422-1433 arba 773-983-6517.

nių. Apie kitas laidas duomenų neturime. Net ir Vincento Liulevičiaus redaguotoje didėleje knygoje „Lietuvių švietimas Vokietijoje“ apie Kasselio lietuvių gimnaziją nieko nėra rašoma, nepaisant, kad Kasselyje buvo įsikūrusi Vokietijos lietuvių švietimo vadovybė.

Tačiau gal atsiras žmogus (ar žmonės), kurie turės galimybę atieityje pastudijuoti Kasselio lietuvių gimnazijos veiklą ir paskelbti platesnius duomenis apie ją?

Mokinių suvažiavimai

Kaip jau šio rašinėlio pradžioje buvo pažymėta, netrukus įvyks šios gimnazijos mokinių ir mokytojų suvažiavimas, kuris bus Klasės restorane, 5734 W. Cermak Rd., Cicero, salėje. Pradžią 6 val. vak. o prieš tai – 4 val. – tėv. jėzuitų koplyčioje Čikagoje bus atlaikytos šv. Mišios už mirusius mokytojus bei mokinius, kurių kiek žinome, jau yra susidaręs ilgokas sąrašas. Mišias aukos neseniai iš Lietuvos atvykęs, buvęs Vilniaus jėzuitų gimnazijos direktorius kun. A. Gražulis.

Į šį suvažiavimą šios savaitės pradžioje jau buvo užregistruavę per 60 asmenų, kurių tarpe buvo tik viena mokytoja – Aldona Baukienė, atvykstanti iš Floridos. Taip pat iš Floridos dalyvaus ir Vilijus Juška, kurio žmona Zita Leveckaitė jau spejo iškelti amerikiečių.

Žinoma, daugiausia dalyvių bus iš Čikagos, jos artimesnių bei tolimesnių vietovių. Iš tolimųjų miestų irgi susilauksime nemažai: iš Omahos – 7 asmenų, du (Meilė ir Tadas Mickai) pasirodys iš Vašingtono, pora bus iš Ohio valstijos, Colorado ir kitur.

Tai gi, iki pasimatymo šį šeštadienį šiame neeiliniame Kasselio gimnazijos sąskrydyje! **Edvardas Šulaitis**

Antanas Paškus. MEILĖ – ŽMOGAUS PAŠAUKIMAS

Ką tik pasirodė nauja kun. dr. Antano Paškaus knyga „Meilė – žmogaus pašaukimas“. Joje autorius iškelia autentišką meilę, aptaria jos santykį su kitomis meilės formomis. nušviesdamas žmogaus meilės išraišką. Taip pat svarstomi lyčių skirtumai biologinėje plotmėje, analizuojama mūsų laikų meilės krizė.

Toks visapusiškas ir gilus požiūris į meilę pagelbės jaunimui ir ypatingai pedagogams suvokti autentiškos meilės prasmę. Leidykla „Naujas lankas“. Spaustuvė „Morkūno“ Kaune.

Šią knygą jau galite įsigyti „Draugo“ knygynelyje. Kaina 8 dol., pridėdant 8,75% mokesčių užsisakantiems IL valstijoje. Vienos knygos persiuntimo kaina 3,95 dol., už kiekvieną papildomą knygą – 1 dol. mokesčių. Įsigyti norimų knygų galima „Draugo“ knygynelyje, adresu 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Teirautis telefonu 773-585-9500.

Rožė Šomkaitė

LIETUVIŲ PĖDSAKAI AMERIKOJE

Kelonė | Spring Valley, IL

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Tėsinys

Raistas

– Teta į Ameriką atvažiavo jauna mergaitė – 15 metų, viena. Ji dirbo Čikagos skerdyklose. Sakoma, nuedavai prie fabriko vartų, atėdavo prižiūrėtojai, pasirinkdavo sau žmones. Jeigu tave pasirinkdavo, dirbdavai savaitę – penkias su puse dienos ir gaudavai 2,5 dol. Kitą savaitę nežinojai, ar vėl gausi darbą. Tai vėl eidavai prie vartų ir vėl laukdavai laimės. Ji buvo beraštė – nemokėjo nei skaityti, nei rašyti. Amerikoje išmoko skaityti lietuviškai, o angliškai taip ir neišmoko. [Ameriką buvo atvažiavęs ir mano dėdė – motinos brolis. Jis nenorėjo dirbti žemės, todėl jam tėvas nupirko bilietą į Kanadą, kur dėdė jį žadėjo leisti į mokslus. Bet dėdė nebuvo teisingas žmogus ir savo pažadą neįvykdė. Tada mano dėdė įsidarbino pas fermerį, kuris turėjo 10,000 akrų žemės. Dėdė fermeriui labai patiko, todėl jis pasiūlė 1,000 akrų žemės, kad tik pasilikų ir padėtų jam. Bet dėdė nusiuko: „Aš atvažiavau į šį kraštą, kad nebūčiau ūkininku“, – ir nesutiko, išvažiavo į Ameriką. Daugiau kaip 300 mylių nuo Čikagos į šiaurę, Wisconsin valstijoje, buvo vario kasyklos. Tose apylinkėse buvo ir lietuvių, tik neteko girdėti, kad ten būtų buvusi parapija. Dėdė kasyklose įsidarbino sprogdytoju. Jo darbas buvo naktis, kai nėra darbininkų, po žemės padėti dinamitą ir išsprogdinti, kad kita dieną angliakai turėtų darbo – sutrupintą rudą iškelti į žemės paviršių.

– Ar jūs dėdę praturtėjo? – klausiu Stasį Dubauską. – Didžiausia jo bėda buvo, kad jis tapo alkoholiu. Tiesa, jis mokėsi Loyolos universitete ir turėjo dantisto diplomą, laikė savo kabinetą, bet jam buvo taip blogai, kad jis, palikęs kėdę sėdėti pacientai, eidavo koks nors išgerti. Prieš mums atvažiuojant jis nustojo gerti, mat nenorėjo sėdėti, mano mamai, toks pasirodė. Vėliau susirgo vėžiu. Kai jis dar davė danties rentgeno nuotrauką, filmą laikydavo vienu savo pirštu. Tame piršte atsirado vėžys. Jam nupovė pirštą, bet vėžys pamažu plito toliau į ranką. Su tuo vėžiu jis dar ilgai gyveno. Jis turėjo vieną sūnų, kuris, būdamas 48-erių metų, taip pat mirė vėžiu. Jis tarnavo JAV kariuomenėje ir į pensiją buvo išėjęs pulkininku. Vaikų nepaliko.

O kiek lietuvių čia išnyko nepalikę pėdsakų. Didelė dalis jų nesukūrė šeimų ir nepalikę palikuonių. Buvo net atskira vadina – „burdingerių“ kasta – vieniši vyrai, nuomoję butą ar lovą; kartais tą lovą dviese – vienas dirbęs naktį, kitas – dieną. Šv. Kazimiero kapinėse, senojoje kur dalyje, matyti, kad tais laikais, XX a. pradžioje, daugelis žmonių mirėdavo jauni – 20-30 metų. Tais laikais, kai nebuvo penicilino, nuo menkiausio įdrėskimo galima buvo gauti galą. Ypač skerdyklose. Anglių kasyklose vyrų įplovė anglies dulkės. O kiek tokių, kuriems niekas nepastatė paminklo, kuriuos miestas užkasė bevardžiame kapinyne? Bet pati sau užduodu klausimą, o ar Lietuvoje tuo metu buvo lengviau? Tai didelės studijos tema, jos aš keltu sakinių neįsprendsiu. Lietuvoje gyvenimas buvo skurdus ir lėtas. Valstietis visą gyvenimą nešiojo vieną sėrmę, bet gal tiek pavojų jo netykojo ir tiek rizikos nebuvo. Čia, Amerikoje, visose nuotraukose panelės darbininkės atrodo kaip inteligentės, o jaunikičiai – šlipsuoti ir kosituoti. Bet ar nuotraukos gali viską papasakoti? O kas suskaičiuos tuos vergo darbą dirbusius nelaiminguosius, kurie jaunystėje tapo invalidais ir likusį gyvenimą badmiriavo. Amerikos gėrovė

kainavo ne pigiai. Bet, nepaisant vieno nesėkmų, kiti leisdavosi į Ameriką laimės ieškoti. Labai tiksliai liks liudiškas pasakymas – laimės ieškoti. Amerika ne laimės šalis, o „laimės šulinys“. Žiūrint kokį laimės bilietą išsitrauks.

Stasys Dubauskas sako: – Atsiminkit, kad tie senieji ateiviai Amerikos ekonominės sistemos buvo baisiai išnaudojami. Jie komunistams buvo gera dirva skleistis savo idėjas. Pavyzdžiui, kai aš tarnavau Amerikos kariuomenėje, kad galėčiau prieiti prie karo paslapčių, kariuomenės saugumas mane apklausinėjo ir turėjau atsakyti į ilgą sąrašą klausimų, ar nepriklausiau tokioms ir tokioms organizacijoms. Tarp tų organizacijų buvo ir kokios penkios lietuviškos komunistinės. Kai mes po karo atvažiavome, Cicero, 14-oje gatvėje, buvo vadinamas „Raudonos rožės“ – komunistų žmonių klubas. Pažinojau vieną puikų žmogų, senąjį ateivį Frenkį Valaitį. Kai aš ėjau priimti Amerikos pilietybės, turėjau vesti liudininką. Tai aš jo paprašiau, ar jis negalėtų būti mano liudininku. „Galėčiau“, – sakė, – bet geriau, kad aš nebūčiau tavo liudininku“. Paskui man dėdė pasakojo, kad jis buvo aršus komunistas.

Amerika – tautinis pyragas

– Archeologai yra atradę, kad Vašingtono valstijoje, prie Columbia upės, prieš 10 000 metų yra gyvenę baltieji, Kaukazo rasės žmonės. Tai supykino indėnus, kurie laiko save tikraisiais Amerikos gyventojais. O kai vis dėl pinigų, – sako Stasys Dubauskas, – Mat indėnų gentys, kaip vietiniai gyventojai, iš valdžios gauna privilegiją laikyti kazino su azartiniais lošimais. Jie uždirba daug pinigų ir iš to pragyvena. Girdėjau, kad teisme net byla užvesta, norint įrodyti, kad indėnai nėra tikrieji Amerikos šeimininkai.

– O žinot, kad Kansas kviečiai, kurie yra laikomi geriausio visoje Amerikoje, yra iš Rusijos? Kai Rusiją valdė Katerina Didžioji, kuri buvo vokiečių, ji į Rusiją prisikvietė vokiečių ir juos apgyvendino prie Volgos. Stojus kitam carui, vokiečiai tapo nebegimais. Tuo metu jų daug emigravo atgal į Vokietiją, o kai kurie atvažiavo į Ameriką. Kiekviena šeima, išvažiuodama iš Rusijos, turėjo su savimi pasimti centnerį kviečių. Tuo metu, apie 1850-1860 metus, geroji žemė Amerikoje jau buvo paimta ankstesnių imigrantų, todėl vokiečiai apsisusto Kansas valstijoje. Čia jiems valdžia duodavo 200-400 akrų žemės – tik imk ir dirbk. Turiu pažįstamą Šiaurės Dakotoje, kur yra daug žmonių su rusiškais pavardėmis. Iš tiesų jie yra vokiečiai. Net miestelių pavadinimai yra rusiški, pvz., Kansas valstijoje yra St. Katarine miestelis. Jis pavadintas Rusijos carienės Katerinos didvyros garbei.

– Ar yra vietosius su lietuviškais pavadinimais? – klausiu Stasį Dubauską.

– Tose apylinkėse, kur mes nuvažiuosime, yra miestelis Galva. Tai ne anglosakškas vardas. Iš kur jis atsirado, galai žino. Galėjo koks nors lietuvis tokia pavarde nupirkti žemės, kuri senais laikais buvo pigi, apsigyventi ir toje vietoje palikti šį pavadinimą. Žemę tuomet duodavo ir už dalyvavimą civiliniame kare. Žinau švedų kilmės amerikietį, kurio dėdė gavo žemę už senelį, kuris buvo civiliniame kare. Ant jo žemės dokumento yra pasirašęs Amerikos prezidentas Zakary Tailor.

Iš tiesų, galvoju viena sau – Amerika kaip koks tautinis pyragas. Kiek čia tautų, tiek sluoksnių. Kad ir plonytis, gerokai permatomas, bet yra ir lietuviškas sluoksnelis. **Bus daugiau**